

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! technisch atheneum Brugge te SINT-MICHIELS

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 42201

Instelling GO! technisch atheneum Brugge

Directeur Brecht VANWYNSBERGHE

Adres Rijselstraat 7 - 8200 SINT-MICHIELS

Telefoon 050-38.82.88

Fax 050-38.17.06

E-mail campusdirecteur@ktabrugge.be

Website <http://www.ktabrugge.be>

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Brugge - Oostkust

Adres Rijselstraat 3_B - 8200 SINT-MICHIELS

Scholengemeenschap SG Brugge-Oostkust

Adres Rijselstraat 3 - 8200 SINT-ANDRIES

CLB GO! CLB De Klaver

Adres Klaverstraat 49 - 8000 BRUGGE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 11-01-2016, 12-01-2016, 13-01-2016, 14-01-2016 en 15-01-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 15-01-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 26-02-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Martine ZAMAN

Teamleden Erik DE BOU, Sylvie DE KEUKELAERE, Elly DE KEYSER, Erwin HUYBREGHTS, Alex MAES, Herman ROS, Veerle VONDERLYNCK

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (leerplan 2010/004)	9
3.1.1.2 Techniek in de A-stroom (leerplannen 2010/006 en 2015/042)	11
3.1.1.3 Voeding en verzorgingstechnieken in het beroepsvoorbereidend leerjaar in het beroepenveld Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding (leerplan 2008/014)	12
3.1.1.4 Biologie in aso tweede graad in de studierichting Sportwetenschappen (leerplan 2012/009)	14
3.1.1.5 Project algemene vakken (PAV) in bso tweede en derde graad (leerplannen 2012/017 en 2014/035)	15
3.1.1.6 Basismechnica in bso tweede graad in de studierichting Basismechnica (leerplan 2013/001)	18
3.1.1.7 Beeldende vorming - Architecturale vorming in kso tweede graad in de studierichting Beeldende en architecturale kunsten (leerplan 2001/090)	21
3.1.1.8 Bio-esthetiek in tso tweede graad in de studierichting Bio-esthetiek en in tso derde graad in de studierichting Schoonheidsverzorging (leerplannen 2004/031 en 2008/046)	23
3.1.1.9 Lichamelijke opvoeding en sport in aso tweede en derde graad in de studierichting Sportwetenschappen (leerplannen 2008/019, 2006/052 en 2015/027)	27
3.1.1.10 Lichamelijke opvoeding en sport in tso tweede en derde graad in de studierichting Lichamelijke opvoeding en sport. (leerplannen 2012/037, 2015/011 en 2010/046)	29
3.1.1.11 Bouw in bso derde graad in de studierichting Ruwbouw (leerplan 2004/107)	31
3.1.1.12 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Elektrische installaties (leerplan 2009/019 en 2015/028)	33
3.1.1.13 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Elektrische installatietechnieken (leerplannen 2002/036, 2005/098, 2013/015, 2002/308 en 2015/035)	37
3.1.1.14 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplannummer 2004/110)	40
3.1.1.15 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso derde graad Thuis en bejaardenzorg/zorgkundige (leerplan 2007/052)	43
3.1.1.16 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	46
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	48
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	50
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	51
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	52
4.1 Aanvangsbegeleiding	52
4.2 Leerbegeleiding	53
4.3 Evaluatiepraktijk	56
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	59
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	62
6.1 Wat doet de school goed?	62
6.2 Wat kan de school verbeteren?	62
6.3 Wat moet de school verbeteren?	63
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	64

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek kijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen

Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.

Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:

 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.

 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.

2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het GO! Technisch atheneum Brugge is een grote school aan de rand van de stad Brugge met vestigingsplaatsen in het centrum van de stad, in Blankenberge en in Oostkamp (CLW). De school biedt een breed gamma aan studierichtingen aan in alle onderwijsvormen en graden. Het aanbod in de tweede en derde graad situeert zich binnen de studiegebieden Auto, Beeldende kunsten, Bouw, Decoratieve technieken, Grafische communicatie en media, Handel, Hout, Lichaamsverzorging, Mechanica-elektriciteit, Sport en Personenzorg.

Om het gestaag sterk stijgend leerlingenaantal te beheersen en om een antwoord te bieden op uitdagingen die de veranderende schoolcontext met zich meebrengt, investeert de school prioritair in een beleidsvisie die voortvloeit uit een grondige analyse van de schoolwerking. Deze studie resulteert in duidelijke doelstellingen en actiepunten met een concrete meerjarenplanning. Het gevolg van deze ingrijpende en integrale opzet is dat de school voor heel wat aspecten van de schoolwerking in een transitie zit. De positieve evolutie was tijdens de doorlichting duidelijk merkbaar.

Het erkenningsonderzoek geeft een wisselend kwaliteitsbeeld van de leerplanrealisatie in de geselecteerde vakken. Het wijst uit dat de kwaliteit van de leerprestaties voldoet voor de meeste doorgelichte vakken. De leerplanrealisatie voor lichamelijke opvoeding en sport in de studierichtingen aso Sportwetenschappen en tso Lichamelijke opvoeding en sport is een voorbeeld van goede praktijk. Een afdoende leerplanrealisatie kon niet aangetoond worden voor natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom en voor bio-esthetiek in de studierichtingen Bio-esthetiek en Schoonheidsverzorging. Dit is ook het geval voor het specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Basismechanica en in bso derde graad in de studierichting Elektrische installaties. De tekorten zijn te wijten aan een onvoldoende afstemmen van het leren, onderwijzen en evalueren op het leerplan. In enkele andere studierichtingen was de leerplanrealisatie matig. De duidelijke positieve kentering, ingegeven door het beleidsvoerend vermogen van de school, geeft daar voldoende vertrouwen voor een verdere bijsturing van de aanpak. De opvolging van de leerplanrealisatie blijft evenwel een aandachtspunt.

Het erkenningsonderzoek toont verder aan dat de school onvoldoende aandacht schenkt aan het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen. De aanpak verloopt nog onvoldoende doelgericht en planmatig waardoor de resultaten variëren. Zo worden de eindtermen binnen de context 'socio-economische samenleving' te weinig geëxploreerd, terwijl de meerderheid van de eindtermen binnen de context 'lichamelijke gezondheid en veiligheid' wel met voldoende diepgang aan bod komen bij een groot aantal leerlingen.

Uit het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving blijkt dat een meer consequente systematiek op het vlak van opsporing en beheersing nodig is. Tijdens de controle heeft de inspectie vastgesteld dat de schoolinfrastructuur op enkele punten niet voldoet aan de gestelde eisen.

Binnen het kwaliteitsonderzoek werden de processen leerbegeleiding, aanvangsbegeleiding en evaluatiepraktijk onderzocht.

De school besteedt ruime aandacht aan preventieve en remediërende leerbegeleiding en creëert hiervoor de nodige structuren. Via het 'leercentrum' streeft ze ernaar het persoonlijk, het intellectueel en het sociaal welbevinden van de leerlingen te bevorderen om zo hun leerwinst en leerplezier te vergroten. De acties focussen op het verbeteren van de leerattitude, het verhogen van het leerresultaat en het begeleiden van de schoolloopbaan. De leraren en opvoeders staan in voor de brede basiszorg. Leerlingen die extra zorg vragen kunnen rekenen op een maatgerichte ondersteuning door een onderlegd begeleidingsteam. Dit team werkt onderling efficiënt samen en betreft interne en externe partners bij het proces van leerbegeleiding. De school levert inspanningen om de taalontwikkeling bij de leerlingen te ondersteunen (bijv. taalcoach). Op klasniveau is de ondersteuning van leerlingen in hun leer- en ontwikkelingsproces echter verschillend naargelang van de vakgroep of de vakleraar.

Door de continu grote uitbreiding van het lerarenkorps hecht de school veel belang aan een vlotte integratie van de beginnende leraren in het schoolteam en in de schoolorganisatie. Ze stippelt hiertoe een doelgericht, gestructureerd en collegiaal begeleidingstraject uit op maat van de starter en volgt hun inwerkingsproces nauwgezet op. De schoolcultuur stimuleert het jonge en dynamische lerarenteam tot engagement en inzet. De leraren ervaren de geboden ondersteuning als een duidelijke meerwaarde ten aanzien van hun onderwijspraktijk.

De school heeft voldoende oog voor het organisatorische luik van de leerlingenevaluatie, maar op het inhoudelijke vlak stellen zich nog een aantal uitdagingen. Het beleid legt de verantwoordelijkheid voor aspecten zoals validiteit, transparantie, efficiëntie en normering bij de vakgroepen en bij de individuele leraren. Dit resulteert in leraar- en vakafhankelijke kwaliteitsverschillen in de evaluatie. Zo slaagt de school er nog onvoldoende in om de evaluatiepraktijk op een gelijkgerichte manier te laten aansluiten bij de leerplannen, door bijvoorbeeld minder te focussen op kennisreproductie of door meer in te zetten op procesevaluatie waardoor bijkomende leerkansen kunnen worden gecreëerd. Ook vergt de beoordeling van de attitudes en het aandeel ervan in de vakcijfers bijsturing. Het informatieverrijken van B- en C-attesten als sluitstuk van de evaluatie, is eveneens een werkpunt voor de school. De nieuwe beleidsvisie maakt van de evaluatie een prioriteit voor de nabije toekomst.

De schoolleiding heeft een duidelijk beeld van waar ze met de school naartoe wil. Ze zet de koers uit in een doordacht en samenhangend beleidsplan en stuurt de uitwerking planmatig aan met dynamisme en engagement. De besluitvorming is participatief en transparant. De organisatiestructuur bevordert het overleg en de gelijkgerichtheid en leidt tot coherentie in het geheel van de beleidsvoering. Het organogram is erop gericht de leraren onderwijskundig goed te ondersteunen en de schoolwerking vlot te laten verlopen. Het beleid erkent het belang van interne en externe kwaliteitszorg. De krijtlijnen voor een cyclische kwaliteitsbewaking zijn uitgetekend en de uitwerking evolueert gunstig. Het schoolbeleid is zich goed bewust van de eigen sterke en zwakke punten. Het beleidsvoerend vermogen en de organisatiestructuur zijn sterke hefboomen om de actiepunten aan te pakken en de kwaliteitsvolle aspecten te borgen. De school kan rekenen op een gemotiveerd personeelsteam dat initiatieven ontplooit en opstaat voor vernieuwing.

Gelet op de lacunes in de leerplanrealisatie van enkele vakken en op de tekorten voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de vastgestelde tekorten in voldoende mate werden weggewerkt.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	natuurwetenschappen, techniek	
Graad 1 Artistieke vorming	natuurwetenschappen, techniek	
Graad 1 Haarzorg - Verzorging-voeding		verzorgingstechnieken, voeding
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	natuurwetenschappen, techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	natuurwetenschappen, techniek	
Graad 1 Topsport	natuurwetenschappen, techniek	
Graad 2 ASO Sportwetenschappen	biologie, lichamelijke opvoeding	biologie, lichamelijke opvoeding en sport
Graad 2 BSO Bouw	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Schilderwerk en decoratie	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Publiciteit en etalage	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Drukken en voorbereiden	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Kantoor	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Hout	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Haarzorg	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Basismechanica	project algemene vakken	specifiek gedeelte
Graad 2 BSO Elektrische installaties	project algemene vakken	
Graad 2 BSO Verzorging-voeding	project algemene vakken	

Graad 2 KSO Beeldende en architecturale kunsten		Beeldende en architecturale vorming
Graad 2 TSO Lichamelijke opvoeding en sport	lichamelijke opvoeding	lichamelijke opvoeding en sport
Graad 2 TSO Bio-esthetiek		bio-esthetiek
Graad 3 ASO Sportwetenschappen	lichamelijke opvoeding	lichamelijke opvoeding en sport
Graad 3 BSO Auto	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Carrosserie	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Ruwbouw	project algemene vakken	bouw
Graad 3 BSO Schilderwerk en decoratie	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Publiciteitsgrafiek	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Drukken en afwerken	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Kantoor	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Houtbewerking	project algemene vakken	hout
Graad 3 BSO Haarzorg	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Elektrische installaties	project algemene vakken	specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Werktuigmachines	project algemene vakken	
Graad 3 BSO Thuis- en bejaardenzorg/zorgkundige		huishoudkunde, opvoedkunde, verzorging
Graad 3 BSO Verzorging	project algemene vakken	
Graad 3 TSO Lichamelijke opvoeding en sport	lichamelijke opvoeding	lichamelijke opvoeding en sport
Graad 3 TSO Schoonheidsverzorging		bio-esthetiek
Graad 3 TSO Elektrische installatietechnieken		specifiek gedeelte

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Aanvangsbegeleiding

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom (leerplan 2010/004)

Voldoet niet

De vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen worden onvoldoende gerealiseerd. De evaluatiepraktijk is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod	De vaardigheidsgerichte doelstellingen komen onvoldoende aan bod omdat er te weinig leerlingexperimenten uitgevoerd worden. De leerlingen kunnen de specifieke vaardigheden noch de eindtermen over 'onderzoekend leren' en 'leren onderzoeken' bereiken. Een theoretisch-wetenschappelijke aanpak vormt te veel het uitgangspunt waardoor de leerlingen zowel kennis- als vaardigheidsgerichte aspecten met onvoldoende samenhang leren verwerken. De leerplandoelstellingen die gekoppeld zijn aan theoretische begrippen komen voldoende aan bod. Ze worden op een hoog beheersingsniveau aangebracht. Verdieping en/of uitbreiding geven aanleiding tot een aanbod boven het beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. Aan sommige onderdelen wordt meer lestijd besteed dan het leerplan veronderstelt. Dit hypothekeert de beschikbare lestijd voor de vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	
Uitrusting	Bijna alle lestijden natuurwetenschappen vinden plaats in een wetenschapslokaal. Een renovatie van de wetenschapslokalen dringt zich op voor de realisatie van de leerplandoelstellingen in verband met wetenschappelijke vaardigheden. De leraren- en leerlingentafels zijn voorzien van aansluitingen met water, gas en elektriciteit, maar deze zijn niet overal geschikt voor gebruik.
<i>ICT</i>	De vakgroep beschikt over een inventaris van de beschikbare leermiddelen. Deze zijn ontoereikend en gedeeltelijk aan vernieuwing toe met het oog op het efficiënt ontwikkelen van wetenschappelijke vaardigheden. De school schept financiële ruimte om de leermiddelen aan te vullen en te actualiseren. De chemische producten zijn opgeslagen conform de regelgeving maar de etikettering is nog niet aangepast aan de nieuwe normen.
<i>Inzet uitrusting</i>	De wetenschapslokalen zijn aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal en zijn uitgerust met een computer met internettoegang en projectiemogelijkheid. De leraren gebruiken deze voor het projecteren van ondersteunende presentaties. De verdere integratie van ICT-hulpmiddelen in de onderwijspraktijk staat nog in de kinderschoenen. Het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting worden onvoldoende efficiënt ingezet met het oog op het bereiken van de leerplandoelstellingen.
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingenevaluatie gaat sterker uit van de leerinhouden dan van de leerplandoelstellingen. Dit resulteert, net zoals bij het aanbod, in een onevenwichtige evaluatie, die soms afgestemd is op een hoger beheersingsniveau dan de leerplandoelstellingen vooropstellen. Bovendien is ze te kennis- en productgericht. Evaluatie van experimentele vaardigheden in het kader van onderzoekend leren en leren onderzoeken is niet aantoonbaar. De leerlingen krijgen voldoende toetsen en worden goed voorbereid op de examens. Heel wat opgaven kaderen in relevante en actuele contexten. De vraagstelling is gevarieerd. De opgaven peilen naar kennis, inzicht en toepassingen, maar het kennisaspect overweegt. De evaluatiecriteria zijn helder en de leerlingen kennen de puntenverdeling.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen rustig en in een veilig leerklimaat. Leraren moedigen de leerlingen aan tot participatie aan de leergesprekken. Verwijzingen naar de leefwereld en de samenleving wakkeren de motivatie aan. De lesopbouw en het ondersteunend materiaal zijn gestructureerd. De lessen krijgen een visuele invulling door demonstratieproeven en multimediatoepassingen. Leerlingactieve werkvormen komen weinig aan bod. De leraren gebruiken het leerwerkboek en de bijhorende didactische materialen zoals het bordboek, om structuur te bieden voor de leerlingen. Deze leerwerkboekgerichte aanpak zorgt evenwel voor een sterke sturing. De gehanteerde invuldidactiek beperkt de ruimte voor leerlingeninitiatief.
Personeelsorganisatie <i>Opdrachtenverdeling</i>	De lesopdrachten natuurwetenschappen ondergingen de laatste schooljaren wijzigingen als gevolg van loopbaanonderbreking van beide vaktitularissen. De wisselende opdrachten bemoeilijken het optimaal realiseren van de leerplandoelstellingen.
Deskundigheidsbevordering <i>Vorming</i> <i>Overleg</i>	De deskundigheidsbevordering draagt onvoldoende bij tot het bereiken van de leerplandoelstellingen. De vakgroepwerking omvat organisatorische en pedagogische aspecten. Voor de begeleiding van de leerlingen en de afstemming van de leerplanrealisatie in parallel- of vervolglklassen bewaken zij de samenhang. Er is collegiale samenwerking en lesmateriaal en evaluatievragen worden vlot uitgewisseld. De uitwisseling van informatie wordt niet altijd benut als vertrekpunt voor gezamenlijke leerplanstudie. De vakgroep ziet terecht werkpunten in de nog betere afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen en de uitbreiding van de experimentele vaardigheden bij de leerlingen. De vakgroep staat open voor externe feedback. Recentelijk werd gestart met collegiale visitatie.

3.1.1.2 Techniek in de A-stroom (leerplannen 2010/006 en 2015/042)

Voldoet

De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De school beschikt over de nodige minimale materiële vereisten.

Onderwijsaanbod	De meeste eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden. Via projecten komen de verschillende toepassingsgebieden energie, biochemie, constructie, transport, informatica en communicatie geïntegreerd aan bod. Het toepassingsgebied biochemie krijgt iets minder aandacht.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Door het attractief invullen van het vak met een praktijkgerichte aanpak worden de leerlingen gestimuleerd tot het begrijpen, duiden en hanteren van techniek. De grootte van sommige klasgroepen belemmert echter het actief en constructief leren en werken. Hoewel de leerlingen het technisch proces kennen, wordt deze kerncomponent in de techniekprojecten niet altijd herkenbaar en grondig onderzocht. De omschrijving van de behoefte of probleemstelling is meestal weinig uitdagend, omdat de oplossing vaak voor de hand ligt. Verspreid over de twee leerjaren evolueren de meeste techniekprojecten nog onvoldoende van gesloten eenvoudige projecten naar meer open, creatieve en complexere projecten.

De eindtermen met betrekking tot techniek en samenleving – onder meer de rol die bepaalde technische beroepen vervullen in de verschillende stappen van een technisch proces en het belang herkennen van technische beroepen in de huidige samenleving – krijgen voldoende aandacht.

De school gebruikt de mogelijkheden binnen het vak techniek nog onvoldoende om de aanleg en de belangstelling bij de leerlingen te ontdekken, om zodoende een bijdrage te kunnen leveren aan de doelgerichte onderbouwing van de studiekeuze en oriëntering.

Uitrusting	De school beschikt over de minimale materiële vereisten om de leerplandoelstellingen te bereiken. In het lokaal is een computer en een beamer voorhanden om het onderwijsproces te ondersteunen. De kolomboomachine is onvoldoende beveiligd. Veiligheidsinstructiekaarten en persoonlijke beschermingsmiddelen zijn voorhanden.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Voor de invulling van de ICT-integratie beschikt men over voldoende computers om het ICT- en opzoekwerk te integreren in het leerproces. De vaklokalen zijn bescheiden ingericht. Het aantal didactische borden is te beperkt om de lessen aanschouwelijk te onderbouwen.

Evaluatiepraktijk	De evaluatie is opgebouwd rond dagelijks werk en examens. De meeste toets- en examenvragen zijn duidelijk opgesteld, maar ze zijn veelal beperkt tot reproductie. Aansluitend komen niet alle leerplandoelstellingen evenwichtig en op het vereiste beheersingsniveau aan bod.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Volledigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Transparantie</i>	

Tot vorig schooljaar werd voor de dimensie hanteren voornamelijk het product geëvalueerd en in veel mindere mate de manier waarop de verschillende stappen van het technisch proces werden doorlopen. Dit schooljaar beoogt het zelf ontwikkelde evaluatie-instrument een procesevaluatie van de realisaties en een reflectie op de eigen prestaties. Het instrument biedt mogelijkheden tot een kwaliteitsvolle beoordeling van de techniekprojecten.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De lessen verlopen in een aangenaam leer- en leefklimaat waar begeleiding en het welbevinden van de leerlingen centraal staan. Het sterk geëngageerde lerarenteam doet dan ook veel inspanningen om de leerlingen te motiveren en om onderwijs te brengen dat aansluit bij de leefwereld van de leerlingen. Er zijn nog belangrijke groeikansen om creativiteit, innovatie en uitdaging in de projecten sterker te implementeren. Het onderzoekend en zelfsturend leren is nog onvoldoende ingeburgerd in de lessen techniek.

Leerlingen krijgen tijdens de middagpauze, indien nodig, extra uitleg en/of tijd om hun oefeningen af te werken. Remediëringsinitiatieven worden niet systematisch geregistreerd, gecommuniceerd en opgevolgd.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

De vakgroep maakt afspraken over een aantal organisatorische en inhoudelijke aspecten van het onderwijs en de evaluatie. Een aantal leraren volgt vakspecifieke nascholingen, waarvan de inhoud doorgegaans worden gemultipliseerd in de vakgroep. De verworven inzichten dragen meestal bij tot het bijsturen van het didactisch handelen. De vakgroep beschikt over een duidelijk vermogen om de eigen onderwijskwaliteit te bewaken.

3.1.1.3 Voeding en verzorgingstechnieken in het beroepsvoorbereidend leerjaar in het beroepenveld Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding (leerplan 2008/014)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet nipt. Het onderwijsaanbod en de leerlingenevaluatie sluiten net voldoende aan bij het concept en de doelstellingen van het leerplan. De infrastructuur en uitrusting ondersteunen het leerproces.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerplandoelstellingen worden globaal genomen in voldoende mate gerealiseerd.

Voor het vak verzorgingstechnieken worden de doelstellingen voldoende evenwichtig behandeld. De zorgprocessen omtrent 'de zorg voor de woon- en leefomgeving' en 'de zorg voor het welzijn' komen vrijwel systematisch en op het correcte beheersingsniveau aan bod. De leerlingen leren de basiszorg- en basisreinigingstechnieken met gepaste producten en materieel uitvoeren. De zorgsituaties en realisaties worden doorgegaans vanuit een systematische probleemaanpak en aansluitend bij het technisch proces benaderd. De leerinhouden sluiten aan bij het profiel en de leefwereld van de leerlingen.

Bij het vak voeding komen de verschillende maaltijdvormen systematisch aan bod. Het accent ligt tijdens de lessen doorgaans op het bereiden van eenvoudige gerechten. De leerlingen maken kennis met een variatie aan grondstoffen en benodigdheden en leren diverse basistechnieken toepassen. Een analyse van en aanpassing aan de behoefte en eetgewoonten bij diverse gelegenheden en culturen maakt nog weinig het vertrekpunt uit bij het samenstellen van de maaltijden. Door de leraargestuurde aanpak gaat er te weinig aandacht uit naar het methodisch leren handelen, gaande van zich informeren, een plan opstellen tot het resultaat evalueren en desgevallend oplossingen voor verbetering formuleren. Hierdoor leren de leerlingen onvoldoende de zorgprocessen stapsgewijs aan te pakken.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

In beide vakken wordt de theorie structureel apart van de praktijk benaderd. Bovendien worden de onderwerpen niet altijd in een blok van minimum twee aansluitende lestijden aangeboden. Dit strookt niet met de vaardigheidsgerichte en geïntegreerde benadering die het leerplan voorschrijft.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De vaklokalen voor voeding en verzorgingstechnieken beantwoorden aan de minimale materiële vereisten van het leerplan.

De leraren maken weinig gebruik van de computers in de school, mede door de drukke bezetting van de beschikbare computerlokalen.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De beoordeling van de leerlingen gebeurt op basis van taken, toetsen, observaties en beoordelingen van de praktijkopdrachten.

Ongeacht het feit dat het leerplan de nadruk legt op het handelingsgericht karakter van de leerinhouden, ligt het accent in een aantal toetsen op kennisreproductie. De taken sluiten doorgaans qua opvatting en niveau aan bij het leerplan en peilen meer naar inzicht en toepassing.

Voor het beoordelen van de praktijkgerichte vaardigheden hanteert elke leraar een zelfontwikkeld evaluatiesysteem. Hierbij gaat zowel aandacht uit naar proces- en productaspecten als naar vakgerichte attitudes. De beoordelingscriteria en de puntenverdeling staan in elke methodiek niet op punt. Ook is het bepalen van en de opdeling tussen vak- en schoolse attitudes niet eenduidig en vergt de impact van de attitudebeoordeling op het eindcijfer bijsturing.

De betrokken vakgroepen ondernemen stappen om de evaluatiepraktijk beter af te stemmen op het concept en de doelstellingen van het leerplan.

Leerbegeleiding
*Preventief
Curatief*

Het handelen van de leraren getuigt van zorg en ondersteuning ten aanzien van alle leerlingen. De communicatie met de leerlingen is stimulerend en zowel op inzet als op prestatie gericht. Het onderwijs- en leerproces verloopt gestructureerd en is voldoende interactief. Het curriculum is overwegend georiënteerd op handelingsgerichte vaardigheden en is zowel op het eindproduct als op de processen die daartoe leiden gericht. Het probleemoplossend denken en het methodisch handelen worden

leraarafhankelijk te beperkt gestimuleerd. Ook ten aanzien van het begeleiden zelfgestuurd leren is er nog een weg te gaan. Projectwerking is nog weinig aan de orde.

De leraren houden rekening met de beginsituatie van de leerling en hebben aandacht voor de studiehouding en het correct taalgebruik. Sommige leraren zetten didactische leermiddelen in om het onderwijs- en leerproces te ondersteunen. Het cursusmateriaal voor de component 'zorg voor het welzijn' is verzorgd, goed gestructureerd en geïllustreerd met schema's, fotomateriaal en stappenplannen. Voor de andere componenten maken sinds dit schooljaar werkboeken het leerlingenmateriaal uit. Deze boeken worden echter nog niet door elke leraar voldoende leerplangericht angewend. De leerlingen krijgen aanvullend enkele verwerkingsopdrachten aangereikt die afgestemd zijn op de actualiteit en de leefwereld van de leerlingen. Enkele leraren stimuleren de leerlingen tot zelfreflectie om hun eigen leerproces bij te sturen.

3.1.1.4 Biologie in aso tweede graad in de studierichting Sportwetenschappen (leerplan 2012/009)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. Er wordt geïnvesteerd in leerbegeleiding.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is volledig maar niet evenwichtig. Door het te sterk kennisgericht aanbieden van de leerplandoelstellingen vooral in het eerste leerjaar, gaat er onvoldoende aandacht naar de algemene doelstellingen over 'wetenschappelijke vaardigheden'. Een blijvend aandachtspunt is de kennisopbouw bij de leerlingen vertrekkend vanuit proefondervindelijke waarnemingen en experimenten. De vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen vormen te weinig het uitgangspunt waardoor de leerlingen de kennis- en vaardigheidsgerichte aspecten met onvoldoende samenhang leren verwerken. De realisatie van bepaalde leerplandoelstellingen komt in het gedrang of is minder duidelijk in het eerste leerjaar door het laten primeren van het leerwerkboek op het leerplan. De leerlingen krijgen sommige leerplandoelstellingen op een te hoog beheersingsniveau aangeboden.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Bijna alle lestijden biologie vinden plaats in een wetenschapslokaal. Een renovatie van de wetenschapslokalen dringt zich op voor de realisatie van de leerplandoelstellingen in verband met wetenschappelijke vaardigheden. De leraren- en leerlingentafels zijn voorzien van aansluitingen met water, gas en elektriciteit maar deze zijn niet overal geschikt voor gebruik. De vakgroep beschikt over een inventaris van de beschikbare leermiddelen. Deze zijn ontoereikend en gedeeltelijk aan vernieuwing toe met het oog op het efficiënt ontwikkelen van wetenschappelijke vaardigheden. De school schept financiële ruimte om de leermiddelen aan te vullen en te actualiseren. De wetenschapslokalen zijn aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal en zijn uitgerust met een computer met internettoegang en projectiemogelijkheid. De leraren gebruiken deze voor het projecteren van ondersteunende presentaties. De verdere integratie van ICT-hulpmiddelen in de onderwijspraktijk staat nog in de kinderschoenen.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk gaat voldoende na of de leerplandoelstellingen worden bereikt. De evaluatie is voldoende valide en transparant. Op toetsen en examens is de puntenverdeling per vraag aangeduid. Duidelijk beeldmateriaal ondersteunt de vragen. De leraren duiden de leerplandoelstellingen aan bij de examenvragen om de volledigheid van de evaluatie te waarborgen. De toetsen en examens zijn samengesteld uit verschillende vraagvormen. Sommige vragen zijn te kennisgericht en overstijgen het gewenste beheersingsniveau van het leerplan. Ook het evenwicht tussen de verschillende onderdelen blijft een knelpunt. Zo worden de wetenschappelijke vaardigheden nog niet opgenomen in de evaluatiepraktijk.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen hebben plaats in een open en veilig leerklimaat. Er is voldoende aandacht voor de inbreng van de leerlingen. De onderwijsleergesprekken verlopen vraaggericht om de activiteit van de leerlingen te bevorderen. De leraren hebben aandacht voor leren leren. Het door de leraren gemaakte cursusmateriaal is leerplangericht, gestructureerd en verzorgd. Leerlingen krijgen remediëring en feedback in functie van de noden. De leraren bespreken klassikaal de toetsen.
Deskundigheidsbevordering <i>Vorming</i> <i>Overleg</i>	De vakgroepwerking omvat organisatorische en pedagogische aspecten. Voor de begeleiding van de leerlingen en de afstemming van de leerplanrealisatie in parallel- of vervolklassen bewaken zij de samenhang. Er is collegiale samenwerking en het lesmateriaal en de evaluatievragen worden vlot uitgewisseld. De vakgroep ziet terecht werkpunten in de nog betere afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen en de uitbreiding van de experimentele vaardigheden bij de leerlingen. De vakgroep staat open voor externe feedback. Recentelijk werd gestart met collegiale visitatie.

3.1.1.5 Project algemene vakken (PAV) in bso tweede en derde graad (leerplannen 2012/017 en 2014/035)

Voldoet

De leerplandoelen worden thematisch en geïntegreerd aangeboden en geëvalueerd.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	Het onderwijsaanbod is gebaseerd op maatschappelijk relevante thema's die aansluiten bij de leefwereld van de leerlingen en de actualiteit en die een aantal contexten van de vakoverschrijdende eindtermen dekken. Ze worden aanschouwelijk gemaakt door visueel ondersteunend materiaal, het gebruik van authentieke documenten en een aantal studie-uitstappen. Minder expliciet aanwezig is de inkleuring naargelang van de studierichtingscontext. Hiervoor vormen een aantal samenzettingen een hinderende factor. Doorheen de thema's komen de leerplanclusters geïntegreerd aan bod. Dit gebeurt niet in alle thema's even evenwichtig. Sommige hebben namelijk een overwegend historische invalshoek en in andere is het aandeel van de rekenvaardigheid veeleer beperkt. Bepaalde thema's zijn nogal lang uitgesponnen en verliezen hierdoor motivatiespanning.
---	---

De leerplandoelen die in de thema's aan bod komen, worden overzichtelijk geregistreerd, zodat hiaten en overlappings in het aanbod gedetecteerd kunnen worden.

De functionele informatieverwerving en -verwerking krijgt veel aandacht en de leerlingen leren daarbij gebruik te maken van de informatie- en communicatietechnologie. ICT wordt echter weinig ingezet om rekenkundige bewerkingen uit te voeren, zoals het gebruik van het rekenblad of de opmaak van tabellen of grafieken. De organisatiebekwaamheid wordt geoefend tijdens zelfstandig werk en groepswork. De taalvaardigheden worden opgebouwd rond de pijlers lees-, schrijf-, luister-, spreek- en gespreksvaardigheden. Er wordt echter te lauw gereageerd op dialectisch taalgebruik. Het taalgebruik van sommige leraren is ook niet vlekkeloos.

In de cluster maatschappelijk en ethisch bewustzijn ontbreekt expliciete aandacht voor geldbeheer en de opmaak van een gezinsbudget. Wetenschappelijke vaardigheden zijn nog niet doelgericht opgenomen in het aanbod. De actualiteit wordt voldoende gesitueerd in tijd en ruimte, maar daarbij is de inbreng van de leerlingen veeleer beperkt.

De verticale samenhang wordt onvoldoende bewaakt door een leerlijn die de leerlingen stapsgewijs meer zelfstandigheid biedt bij het uitvoeren van opdrachten. De groei naar zelfstandigheid hapert in het eerste leerjaar van de derde graad, waar de leerplandoelen nog overwegend behandeld worden in gesloten onderwijsleersituaties. In het tweede leerjaar van de derde graad is zelfstandig werk wel systematisch ingebouwd in de themabundels op basis van het OVUR-principe. Andere aspecten die niet verticaal opgebouwd worden, zijn de aanpak van de actualiteit en de rekenvaardigheid, waarvan het verwerkingsniveau onvoldoende toeneemt in complexiteit.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De leerplandoelen komen evenwichtig aan bod in de evaluatie. Dit gebeurt in de meeste leerjaren op het verwachte beheersingsniveau. Enkel in het eerste jaar van de derde graad zijn de opdrachten nog te gesloten om te kunnen bepalen in welke mate de leerlingen in staat zijn ze zelfstandig uit te voeren. Voor de taalvaardigheden is spreken minder vertegenwoordigd in de evaluatie.

Het ontbreken van toetsbare beoordelingscriteria bij sommige opdrachten is niet bevorderlijk voor de transparantie. Het gebruik van beoordelingsschalen vindt echter stilaan ingang en is al verankerd in de themabundels van het tweede jaar van de derde graad.

Dagelijks werk en examens wegen even zwaar door in de resultaten. De vakgroep stelt zich vragen bij het nut van examens. De evaluatie vertoont weinig samenhang en gelijkgerichtheid. Ze krijgt een diverse invulling naargelang van de leraar. Binnen de totaliteit van de punten gaat een aanzienlijk deel naar de evaluatie van attitudes. Die zijn echter niet noodzakelijk vakspecifiek, zodat algemeen schoolse attitudes mede bepalend zijn voor de resultaten en de uiteindelijke studiebekrachtiging.

Een goede praktijk is het vermelden van het leerplannummer bij de vragen, al is de link tussen beide niet altijd even duidelijk en is de koppeling soms nogal vrijblijvend.

De vele tekorten voor PAV die vorig schooljaar de evaluatie in het eerste leerjaar van de tweede graad kenmerkte, komen dit schooljaar niet meer voor.

Rapporteringspraktijk
Leerondersteunend

De commentaren op de rapporten zijn aanmoedigend geformuleerd, maar hebben een beperkte leerondersteunende inhoud.

Onderwijsorganisatie
*Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen*

De leerplanrealisatie wordt niet ondersteund door de opsplitsing van de klasopdracht over verschillende leraren, zeker als die niet gecompenseerd wordt door een diepgaande inhoudelijke samenwerking. De grootte van de lesgroepen zijn eveneens een obstakel voor de leerplanrealisatie. Die zou ook meer gebaat zijn door meer continuïteit in de opdrachten.

Leerbegeleiding
*Preventief
Curatief*

De leraren bouwen een vertrouwensrelatie met de leerlingen op en stimuleren hun zelfvertrouwen door een motiverend klasmanagement. Duidelijke afspraken over leerhouding en verwachtingen scheppen een veilig leerklimaat. Het lesmateriaal is goed gestructureerd en verzorgd gelayout. Een goede afwisseling van werkvormen stimuleert de actieve deelname van de leerlingen aan de lessen.

De leerlingen krijgen ondersteuning door een veelvoud aan instructiekaarten en leerstofoverzichten. Hun mappen worden op volledigheid gecontroleerd. Via een remediëringfiche krijgen zij een remediëringaanbod waaraan zelfreflectie gekoppeld is. Niet alle leraren maken hiervan echter in dezelfde mate gebruik.

Behalve in het tweede jaar van de derde graad wordt de OVUR-methode niet systematisch aangeleerd als werkmethode. Geleidelijk aan krijgt de toepassing ervan navolging in de andere leerjaren.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De school beschikt over voldoende PAV-lokalen die goed uitgerust zijn. Ook de beschikbaarheid van ICT voldoet voor de realisatie van de leerplandoelen. De leraren maken adequaat gebruik van de aanwezige leermiddelen.

Deskundigheidsbevordering
*Overleg
Vorming*

De vakgroep is in transitie. De instroom van een aantal beginnende leraren biedt de opportuniteit om het heersende individualisme te doorbreken en te komen tot een beter samenhangend en gelijkgericht curriculum. De eerste tekenen daarvoor zijn dit schooljaar reeds aanwezig. Goede praktijkvoorbeelden krijgen navolging en de samenwerking krijgt inhoudelijke diepgang. Een werkgroep over evaluatie is daarvan een voorbeeld. De vakgroep organiseert zich volgens een systeem met ankerfiguren per leerjaar die het onderwijsaanbod horizontaal stroomlijnen. De verticale opbouw moet daaruit voortvloeien.

De belangstelling voor nascholing is dit schooljaar groter dan voorheen. De vakgroep wil zijn deskundigheid vergroten door het volgen van relevante nascholing en collegiale visitatie (ook schooloverstijgend). Beginnende leraren

krijgen intensieve ondersteuning en worden snel geïntegreerd in de groep.

3.1.1.6 Basismechanica in bso tweede graad in de studierichting Basismechanica (leerplan 2013/001)

Voldoet niet

Het onderwijsaanbod is onvolledig, niet evenwichtig en mist samenhang. De attitude op het vlak van veiligheid is ondermaats. De evaluatie is onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod	Het leerplan waarop het erkenningsonderzoek is gebaseerd, schrijft een basisvorming en een algemene technische en praktische vorming voor
<i>Volledigheid</i>	aangevuld met een gedifferentieerde vorming in een of meerdere clusters. De school kiest ervoor twee clusters aan te bieden: de basis- en
<i>Evenwicht</i>	verdiepingsvorming binnen het cluster machines en die binnen het cluster auto. De school organiseert dit onder de vorm van twee aparte opleidingen.
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De twee opleidingen kennen belangrijke verschillen in het aanbod van de algemene technische en praktische vorming, hoewel deze voor beide opleidingen identiek moet zijn. Zo krijgen de leerlingen binnen het cluster auto de leerplandoelstellingen rond technisch tekenen en CAD-tekenen amper aangeboden. Binnen het cluster machines komen deze leerplandoelstellingen wel voldoende aan bod. Het gedifferentieerde aanbod binnen de twee gekozen clusters is zo goed als volledig, maar mist af en toe evenwicht.

In beide opleidingen vertrekt het onderwijsaanbod nog teveel vanuit de deelvakken, de theorie en de praktijk. De theorie dient onvoldoende als onderbouw voor de praktijk. De visie dat het proefondervindelijk en praktijkgericht behandelen van de theoretische begrippen tot een groot motiverend en lerend effect bij de leerlingen leidt, heeft nog onvoldoende ingang gevonden in de lespraktijk. Het aanbod theorie is vaak te uitgebreid en te diepgaand, waardoor het nagestreefde niveau hoger ligt dan wat het leerplan vereist. Dit kan problemen geven bij heroriëntering van leerlingen.

Het aanbod van de praktische doelstellingen voldoet. De leraren bieden de leerlingen uitdagende opdrachten aan. In de graadklassen differentiëren de leraren via projectwerk. Daarin is de werkvolgorde regelmatig de basis waarvan vertrokken wordt. De opdrachten dekken de leerplandoelstellingen voldoende. Het technisch proces is echter weinig zichtbaar aanwezig. Soms missen de opdrachten een hedendaags of realistisch karakter. Sommige leraren experimenteren succesvol met een projectmatige aanpak.

De leerplandoelstellingen over veiligheid krijgen in beide opleidingen onvoldoende aandacht. Hoewel de leraren inspanningen leveren, blijkt tijdens de lesbezoeken dat de veiligheidsattitude van de leerlingen ondermaats is. Persoonlijke beschermingsmiddelen worden vaak niet verantwoord gebruikt. Ze worden uitgewisseld tussen leerlingen, waardoor ze soms ongeschikt zijn voor de leerling die ze draagt. Leerlingen zijn soms nonchalant bij het bedienen van de machines.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

Voor het lessenrooster gaat de school vooral uit van de deelvakken en de opdrachten van leraren in plaats van het leerplanconcept. Deze werkwijze doorbreekt de schotten tussen theorie en praktijk en tussen de twee opleidingen niet.

De school organiseert omwille van het geringe leerlingenaantal voor sommige vakken graadklassen. Hoewel dit de taak van de leraar complexer maakt, organiseren de leraren dit zo dat het leerproces van de leerlingen kwalitatief blijft.

De leraren hebben aandacht voor veiligheid in de werkhuizen. Ze pogen met wisselend succes hun leerlingen te leren hoe ze zich moeten gedragen in het werkhuis en wat het belang is van persoonlijke beschermingsmiddelen. Tijdens het onderzoek passeerden leerlingengroepen van andere studierichtingen door deze werkhuizen. Deze passanten droegen geen persoonlijke beschermingsmiddelen en wisten niet hoe ze zich in een werkhuis moesten gedragen. Dit ondermijnt de veiligheidsinspanningen die de leraren leveren.

Tijdens het onderzoek werd vastgesteld dat het cluster auto en de cluster machines een verschillend aantal theorie- en praktijkuren krijgen, hoewel het leerplan en de lessentabel hierin geen onderscheid maken.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie van de theorie, verzameld tijdens dagelijks werk en examens, voldoet niet. Het geheel mist evenwicht. Bepaalde onderwerpen worden frequent bevraagd, anderen bijna niet. De vraagstelling is niet voldoende afgestemd op het leerplan. Regelmatig vragen de leraren formules en uitgebreide berekeningen, hoewel het leerplan hiervan afziet. Ze toetsen praktische vaardigheden soms theoretisch, wat geen toegevoegde waarde biedt aan het leerproces van de leerling. De leraren vermelden transparant de puntenverdeling op de evaluaties. De werkwijze waarbij leraren het totaalpunt van een evaluatie uitsplitsen in inhoudelijk logische gehelen en/of criteria maakt het mogelijk de evaluaties diepgaand te analyseren en de leerlingen feedback te geven. Dergelijke analyses gebeuren slechts beperkt.

De evaluatie van de praktijk voldoet maar mist nog gelijkgerichtheid. De leraren gebruiken instrumenten om het geheel in goede banen te leiden. De leerlingen doen aan zelfevaluatie op basis van criteria die afgestemd zijn op het leerplan. Ze passen af en toe ook andere vormen van (zelf)evaluatie toe, maar deze steunen niet steeds op criteria. Wanneer leraren wel met criteria werken, zijn ze niet steeds duidelijk omschreven. Dit kan tot discussie leiden en de objectiviteit onder druk zetten. Waar leraren niet met criteria werken, is het onduidelijk waarop de gegeven punten gebaseerd zijn. Het is ook niet duidelijk hoe deze punten geleid hebben tot nuttige feedback op het leerproces van de leerling.

Leerbegeleiding De leraren hanteren vooral zelfgemaakt cursusmateriaal. Voor sommige vakken gebruiken ze cursusmateriaal van een externe organisatie. Een uniforme opmaak en een inhoudstafel ontbreken, wat minder leerondersteuning biedt aan de leerlingen. Sommige delen van het cursusmateriaal zijn niet voldoende afgestemd op het beheersingsniveau dat het leerplan voorschrijft en het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De diepgang en het volume van bepaalde cursusdelen is niet steeds afgestemd op de verwachtingen van het leerplan. Bepaalde inhouden hebben hun hedendaags karakter verloren.

*Preventief
Curatief*

Leraren hebben oog voor de taalontwikkeling van hun leerlingen. Ze gebruiken frequent en consequent de correcte technische begrippen. Om de leerlingen te ondersteunen in de ontwikkeling van de vaktaal beschikt de studierichting over een beeldwoordenboek. Dat is een sterk punt. De leraren bevorderen de communicatie door werkvormen te hanteren waarbij leerlingen in groep samenwerken en coöperatief leren. Ze stellen voornamelijk open vragen, wat de communicatie verder bevordert. Hierbij hebben ze er oog voor dat alle leerlingen evenwichtig aan bod komen. Uit de lesobservaties blijkt dat leerlingen de technische begrippen meestal correct gebruiken. Ook uit de leerlingendocumenten (toetsen, taken, examens, notities, stagebundels ...) blijkt dit. Ze beheersen de vaktaal voldoende.

Het contact tussen leerlingen en leraren is laagdrempelig en goed. De leerbegeleiding gebeurt vanuit de individuele leraar en is voornamelijk remediërend. De vakgroep neemt nog geen initiatieven om leerbegeleiding meer structureel en preventief te organiseren. Ze heeft nog geen zicht op de efficiëntie en de doeltreffendheid ervan.

Uitrusting Sommige lessen worden georganiseerd in een omgeving waar de veiligheid niet gegarandeerd is. Hoewel in de werkhuizen de nodige veiligheidsvoorschriften gelden, zijn niet alle machines uitgerust met de vereiste collectieve beschermingsmiddelen. Een deel van de machines is sterk verouderd en niet alle machines zijn in dienst gesteld.

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De beschikbare oppervlakte per leerling in de meeste werkhuizen van de cluster auto op de vestiging Jacobinessenstraat is te beperkt om veilig en aan actief en coöperatief leren te kunnen doen. Niet gekeurde ladders, de brandlast bij de elektriciteitskasten en onzorgvuldig beheerde brandbestrijdingsmiddelen verhogen de onveiligheid van de leeromgeving. De aankleding en inrichting van deze lokalen stimuleren het leren niet. De andere werkhuizen zijn voldoende groot om actief leren mogelijk te maken.

De school plant een nieuwbouw om een antwoord te bieden op de uitdagingen op gebied van capaciteit, infrastructuur en veiligheid.

Deskundigheidsbevordering De studierichting kent geen eigen vakgroepwerking. De leraren sluiten aan bij de vakgroep waar zij hun grootste lesopdracht hebben. Voor de gekozen clusters auto en machines zijn dit respectievelijk de vakgroepen Auto en Mechanica. De leraren die lesgeven binnen eenzelfde cluster/opleiding overleggen vooral informeel over organisatorische aspecten. Cluster-/opleidingsoverschrijdend is er weinig tot geen overleg. Dit leidt ertoe dat de twee clusters/opleidingen nagenoeg los van elkaar werken, hoewel ze een groot deel gemeenschappelijke inhouden hebben.

*Overleg
Vorming*

Verschillende leraren nemen regelmatig deel aan vaktechnische nascholingen. Ze volgen weinig algemene pedagogisch-didactische nascholingen.

3.1.1.7 Beeldende vorming - Architecturale vorming in kso tweede graad in de studierichting Beeldende en architecturale kunsten (leerplan 2001/090)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De school beschikt over de uitrusting om de leerplanrealisatie te ondersteunen. De evaluatie is voldoende valide.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het onderwijsaanbod is gebaseerd op de visie van het leerplan. Tijdens de opleiding gaat veel aandacht naar het twee dimensioneel ontwerpen en naar het drie dimensioneel vormgeven in de ruimte. In vele gevallen gebeurt dit met zorg voor de basisfacetten van het artistiek ontwerpen. De ontwikkeling van het voorstellingsvermogen en de waarneming krijgen voldoende aandacht. Het lerarenteam respecteert de creatieve vrijheid en stimuleert het reflectief denken bij het uitwerken van conceptuele opdrachten. De leerlingen leggen in hun creaties eigen accenten met als doel een eigen beeldende taal te ontwikkelen. Het taalgebruik eigen aan de artistieke omkaderingen komt al vrij expliciet voor. De algemene en specifieke doelstellingen worden in voldoende mate bereikt.

Het lerarenteam is vrij complementair samengesteld waardoor de opleiding een breed spectrum van zowel de beeldende als de architecturale vorming bestrijkt. De evenwichtige splitsing van het vak in grafische vormgeving, 3D-animatie, 3D-ontwerp, en het pakket 'film, video, geluid, montage' illustreert de complementariteit en vormt de basis voor de structuuronderdelen van de derde graad. De gelijkgerichtheid zit vooral in het ontleden van de opdracht, het planmatig werken en het experimenteel onderzoeken van mogelijkheden tijdens de ontwerpfasen. Aanknopingspunten met de culturele omgeving en met de vakken kunstinitiatie en waarnemingstekenen zijn herkenbaar aanwezig. Er is aandacht voor het creatieve en het artistieke denkproces of de conceptontwikkeling. De leraren maken de vorming van de leerlingen sterk door de denkmethode en de ontwerpstrategie stelselmatig op te bouwen. Ze slagen erin om de persoonlijkheid van iedere leerling-ontwerper verder te ontwikkelen en om de emotionele beleving van de wereld bij de leerling bewust te laten ontdekken.

De opdrachtopgaven zijn goed opgesteld en aangepast aan het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De esthetische begrippen, de beeldende middelen, technieken en materialen zijn geïntegreerd in de composities. Er is een gezond evenwicht tussen de manuele voorstellingstechnieken en de representatietechnieken met behulp van computertoepassingen. De opleiding schenkt aandacht aan het bestuderen van esthetische, historische, maatschappelijke en ruimtelijke samenhangen tijdens de architecturale vorming. Sommige opdrachten waar functionele, materiële en constructieve aspecten zich verenigen zijn uitdagend en worden onderwezen met diepgang. Het betrekken van externen om het conceptidee van de leerlingen te realiseren tot een prototype is een meerwaarde. Tal van opdrachten zijn gebonden aan een deadline zodat de leerlingen verplicht zijn om een degelijke planning en werkmethode te hanteren.

Op het einde van de tweede graad hebben de leerlingen voldoende competenties bereikt om de eigen beeldende vaardigheden, de voorstellingsmethoden en de technieken zelfstandig, oordeelkundig en esthetisch verantwoord toe te passen.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De vakken van de specifieke vorming zijn evenwichtig verspreid over de lesweek. De grootte van de klasgroepen is haalbaar om de leerplanrealisatie en het lescomfort van iedereen niet op de helling te zetten.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over de vereiste materiële middelen om de leerplanrealisatie mogelijk te maken. De leraren gebruiken multimedia om ICT-vaardigheden aan te leren.

De vaklokalen laten meerdere werkvormen toe, maar de leeromgeving is niet altijd even inspirerend.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De school organiseert naast dagelijks werk ook examens die zwaarder worden ingeschaald. Ook de attitudes krijgen een score. Het percentage dat hiervoor gereserveerd wordt is niet in verhouding tot de hoeveelheid leerplandoelstellingen.

De vakgroep reflecteert over een gepaste evaluatiemethodiek rekening houdend met het te bereiken beheersingsniveau en zonder de artistieke vrijheid van de leerlingen te hypothekeren. Ze zijn voorzichtig met het geven van criteria zodat de creativiteit niet wordt afgeremd. Om de evaluatie valide te maken zijn de leerplandoelstellingen opgenomen bij de examens. Toch blijft de aandacht voor een transparantere evaluatiemethodiek een werkpunt.

De inschaling van de creaties gebeurt in vier niveaus. De leerling is steeds aanzet om zichzelf te evalueren, nadien vervolledigt de leraar. De leraren halen zowel positieve als negatieve werkpunten aan bij de evaluaties. De persoonlijke puntenboeken bevatten feedback en vermelden positieve tips voor de leerlingen.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het opleiden van de leerlingen gebeurt in een context waarbij het opwekken van interesse en de aandacht voor beeldende en architecturale vorming centraal staan. De leerlingen zijn nauw betrokken bij het ontdekken van hun eigen talenten en krijgen een sterke individuele begeleiding. Ze worden gemotiveerd en gestimuleerd om uitdagende creaties te bedenken. Tijdens de vormingsmomenten krijgen de leerlingen meestal sterke individuele begeleiding zodat ze bijna continu en vrijwel onmiddellijk geremedieerd worden.

De diversiteit in de opdrachten en de afwisseling in de toegepaste werkvormen dragen bij tot het creëren van een aangenaam leerklimaat. Bij talrijke lessen worden zoekstrategieën ingezet. Het cursusmateriaal is heel degelijk uitgewerkt en goed afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De opdrachtenbundels zijn gestructureerd en verzorgd uitgewerkt. Het onderscheid tussen hoofd- en bijzaak wordt bewaakt.

De leraren stellen open vragen om de communicatie te bevorderen. Tijdens de lessen gebruiken de leraren presentaties en beeldmateriaal om de inhoud te illustreren. Ze hanteren een toegankelijk taalgebruik.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De studierichting wordt geleid door een sterk professioneel team met continue aandacht voor de hedendaagse trends in zowel de beeldende als architecturale vorming. Het overleg binnen het lerarenteam is afgestemd op de beoogde visie en doelen.

De vakgroepwerking functioneert vrij behoorlijk onder leiding van een gedreven technisch adviseur. Nieuwe leraren krijgen veel kansen en ondersteuning. De thema's die besproken worden zijn sterk uiteenlopend. Er is wel nog ruimte om de nascholingsbehoeften in kaart te brengen.

3.1.1.8 Bio-esthetiek in tso tweede graad in de studierichting Bio-esthetiek en in tso derde graad in de studierichting Schoonheidsverzorging (leerplannen 2004/031 en 2008/046)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie voldoet niet. Het onderwijsaanbod vertoont hiaten en de evaluatiepraktijk gaat onvoldoende na of de leerlingen de leerplandoelstellingen bereiken.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

De school kiest ervoor om de theoretische leerinhouden in twee afzonderlijke theorievakken (TV bio-esthetiek en TV voetverzorging) aan te bieden. Daarnaast roostert ze de lessen in een theorielokaal. Dit druist in tegen de vooropgestelde geïntegreerde aanpak van het leerplan.

De school heeft ook onvoldoende aandacht voor het groeperen van bepaalde praktijkvakken. Deze organisatie belemmert vooral in de derde graad een efficiënte realisatie van de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leraren hanteren het leerplan nog te weinig als handvat om het onderwijsaanbod doelgericht te plannen en naar de praktijk te vertalen. De onderlinge afstemming van de gemeenschappelijke leerinhouden die in de verschillende vakonderdelen voorkomen ontbreekt. Daarnaast is er geen samenhang tussen het vak bio-esthetiek en de andere vakken van het specifiek gedeelte. Daardoor ontstaan overlappingen en vullen de vakken elkaar onvoldoende aan.

Binnen het vak bio-esthetiek heeft de vakgroep nog geen afspraken gemaakt over het stelselmatig en progressief uitbreiden en verdiepen van de leerinhouden. Daarnaast is er geen doordachte productkeuze gemaakt. Ook hier verwacht het leerplan een stelselmatige opbouw en divers gebruik. Veel aandacht gaat uit naar het aanbieden van eenzijdige bedrijfsgebonden verzorgingen waardoor het aanleren van een diversiteit aan technieken in het gedrang komt. Ook over de aanpak van het modellenwerk zijn geen concrete afspraken gemaakt. Het aantal modellen en de criteria waaraan ze moeten voldoen ontbreken.

Een aantal theoretische en praktische doelstellingen komen niet of onvoldoende aan bod. Dit zorgt ervoor dat de realisatie van het geïntegreerd leerplan nog onvoldoende wordt geconcretiseerd.

In de praktijklessen krijgen de leerlingen de vaardigheden op het verwachte beheersingsniveau aangeboden. Na een demonstratie van de vaardigheden en technieken voeren de leerlingen de getoonde handelingen uit op elkaar. Het werken op modellen komt beperkt aan bod. Daardoor krijgen de leerlingen te weinig mogelijkheden om de aangeleerde vaardigheden toe te passen in een situatie die bij de professionele context aansluit.

In de theorielessen krijgen de doelstellingen onvoldoende de invulling die het leerplan vraagt. De leerinhouden ondersteunen nog te weinig de praktijkvakken en focussen zich nog te sterk op het memoriseren van kennis. Bepaalde doelstellingen krijgen meer aandacht dan het leerplan verwacht. Daardoor overstijgt het beheersingsniveau soms de verwachtingen van het leerplan.

De school organiseert een alternerende stage. Als stageactiviteitenlijst hanteert ze een kopie van de leerplandoelstellingen stage. Dit document is niet vertaald in een duidelijke beschrijving van de uit te voeren taken en technieken. Het houdt geen rekening met de mogelijkheden van de stageplaats en van de leerling. De school kan hierdoor onvoldoende aantonen welke stagedoelen de leerling kan inoefenen.

Uitrusting De school beschikt over twee praktijklokalen. De infrastructuur en uitrusting voldoen deels aan de minimale materiële vereisten die het leerplan voorschrijft.

Leermiddelen

Inzet uitrusting

ICT

De keuze van producten gebeurt niet doordacht waardoor de aankoop ervan een groot deel van het voorziene budget opsloort. Hierdoor is de budgettaire ruimte voor de aankoop van ander noodzakelijk didactisch materiaal beperkt. Zo ontbreekt een ontsmettingsapparaat en een sterilisator in de uitrusting. Tevens beschikt de school over onvoldoende freesapparaten en ontharingsketels voor het aantal leerlingen. Daarnaast is één praktijklokaal beperkt in ruimte. Dit belemmert het comfortabel en veilig werken. In het lichaamsverzorgingslokaal is geen mogelijkheid tot individuele afscherming rond elke behandelzetel waardoor de modellen over onvoldoende privacy beschikken. Deels door deze contextgegevens oefenen de leerlingen vooral op elkaar. Dit brengt leerlingen onvoldoende in contact met een realistisch werkveld en de daaraan verbonden ervaring eigen aan het beroep.

De school biedt de leerlingen de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen om veilig werken conform de wetgeving mogelijk te maken. De veiligheidsinstructiekaarten voor de apparaten en producten met gevaarlijke eigenschappen zijn niet voorhanden in de praktijklokalen.

De praktijklokalen ogen net en verzorgd. Dat draagt bij tot de ontwikkeling van de vakattitudes voor veilig en hygiënisch werken.

De vakgroep zet de didactische middelen en de beschikbare uitrusting, met inbegrip van ICT, functioneel in.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk gaat onvoldoende na of de leerlingen de leerplandoelstellingen bereiken. Het stimuleren van zelfevaluatie krijgt nog te weinig aandacht.

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Door de hiaten in het onderwijsaanbod is de evaluatie onvolledig en onevenwichtig. Bovendien is de evaluatiepraktijk niet transparant en niet gelijkgericht. Dit is nochtans noodzakelijk omdat verschillende leraren betrokken zijn bij de realisatie van het geïntegreerd leerplan.

Voor de praktijk/stage ontbreken duidelijke beoordelingscriteria. Daarom is het al dan niet bereiken van de leerplandoelstellingen onvoldoende na te gaan. Dit schooljaar ontwikkelde de vakgroep voor de praktijk enkele evaluatiefiches. Deze bieden de mogelijkheid tot een degelijke proces- en productevaluatie, dit op basis van duidelijke beoordelingsitems en -criteria. Deze evaluatiefiches zijn nog onvoldoende uitgewerkt en in gebruik.

De leraren evalueren de theorie vooral onder de vorm van toetsen. De vraagstelling is grotendeels kennisgericht en weinig uitdagend. De handelingswerkwoorden uit het leerplan (verbanden leggen, keuzes maken, herkennen, ...) en realistische contexten in functie van de verzorgingen, vormen zelden het uitgangspunt van de vraagstelling. Deze evaluatiepraktijk meet onvoldoende de noodzakelijke beheersing van de leerplandoelstellingen.

Sinds dit schooljaar vertrekt de school vanuit een gelijkgerichte visie voor het uitwerken van de geïntegreerde proef (GIP). De GIP is voor het specifiek gedeelte voldoende geïntegreerd en geënt op het profiel van de opleiding. Het concept biedt mogelijkheden tot een kwaliteitsvolle invulling. Hiervoor moet de vakgroep de opdrachten en de evaluatiepraktijk nog verder op punt stellen.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

In de lessen heerst een aangename leer- en werksfeer. Het onderwijsproces verloopt gestructureerd en met gepaste werkvormen.

In de praktijklessen hanteren de leraren duidelijke schetsen en foto's als ondersteuning om technieken aan te leren. De leerlingen krijgen gepaste begeleiding en individuele feedback op hun werk. Waar nodig verwijzen de leraren tijdens de praktische oefeningen naar het gebruik van correcte vakterminologie. Tevens sporen ze de leerlingen aan om hygiënisch, veilig en ergonomisch te handelen. De remediëring bestaat hoofdzakelijk uit onmiddellijke bijsturing op basis van de noden van de leerlingen.

In de theorielessen krijgen de leerlingen voldoende kansen om deel te nemen aan de leergesprekken. Om de theoretische leerinhouden te ondersteunen maken de leraren gebruik van goed gekozen visueel materiaal.

Over het algemeen is het cursusmateriaal zorgvuldig samengesteld en ondersteunt dit het leerproces goed. De vakgroep heeft echter te weinig afspraken gemaakt over de verdeling van de inhouden waardoor het cursusmateriaal veel overlappingsen bevat. Voor bepaalde praktijkvakken is degelijk cursusmateriaal uitgewerkt die de nodige structuur biedt. Het bevat voor elke techniek duidelijke stappenplannen. Het cursusmateriaal voor theorie focust nog te sterk op het memoriseren van kennis.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Overleg

Vorming

Het lerarenteam is vakbekwaam en dynamisch. De vakgroep overlegt geregeld formeel en informeel. Uit de verslagen blijkt dat de vakgroep vooral praktische onderwerpen bespreekt. De vakgroep heeft nog te weinig aandacht voor een gezamenlijke diepgaande leerplanstudie. Dit onder meer om overlappingsen te bespreken en te komen tot een samenhangende benadering van het leerplan. Ook duidelijke en gelijkgerichte afspraken over de evaluatiepraktijk ontbreken.

De leraren volgen externe nascholingen om hun vak- en productkennis te verhogen. De vakgroep heeft de nascholingsbehoeften nog niet in kaart gebracht. Het onderzoek wijst uit dat de behoeften zich niet zozeer op vakinhoudelijk, maar vooral op pedagogisch-didactisch vlak situeren.

3.1.1.9 Lichamelijke opvoeding en sport in aso tweede en derde graad in de studierichting Sportwetenschappen (leerplannen 2008/019, 2006/052 en 2015/027)

Voldoet

De leerlingen realiseren de leerplandoelstellingen. De evaluatie is valide. De aanwezige sportinfrastructuur ondersteunt de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod Bij de bewegingsgebonden doelstellingen en specifieke eindtermen (SET) ligt de nadruk op de component motorische competentie. In de diverse sportclusters zijn de doelstellingen in verband met 'verdiepen en verbreden van verschillende bewegingsgebieden' en 'verantwoord en veilig bewegen' kwalitatief uitgewerkt. Geconcretiseerde leerlijnen bestaan voor de sporttakgebonden doelstellingen en zijn vervat in een uitgebreid deelschoolwerkplan voor lichamelijke opvoeding en sport.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het frequente gebruik van leerlinggestuurde werkvormen ondersteunt de realisatie van de bewegingsgebonden doelstellingen in verband met 'zelfstandig werken' en 'reflecteren over bewegen'. Leerlingen gebruiken regelmatig kijk- en taakwijzers en reflecteren over het bewegen aan de hand van videofeedback.

De aandacht voor de persoonsgebonden doelstellingen wordt weerspiegeld in een afzonderlijke leerlijn en SAM-schalen die een aantal leraren ontwikkelden voor hun sportdiscipline. De leerlingen worden voorafgaand aan een activiteitsperiode op de hoogte gebracht van het gewenste gedrag.

De SET in verband met de component de onderzoekscompetentie worden kwaliteitsvol gerealiseerd. De vakwerkgroep bouwt het onderzoekend leren op vanuit de tweede graad. De leidraad bij het leren onderzoeken is de toepassing van de OVUR-methode (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren). De leerlingen leren informatie verzamelen en te ordenen. Conclusies worden systematisch gerapporteerd en geconfronteerd met andere standpunten door middel van een presentatie voor een externe jury.

Onderwijsorganisatie De school organiseert in de studierichting Sportwetenschappen een algemeen vormende optie. Hierin komen de sportdisciplines atletiek, conditie, bal- en terugslagsporten, gymnastiek, ritmiek, verdedigingssporten en zwemmen gespreid over de leerjaren aan bod. Daarnaast kunnen de leerlingen ook kiezen voor een specialisatie met een verdieping in de sporten basketbal, dans, gymnastiek, tennis, voetbal, wielrennen of zwemmen.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

Door de grote leerlingeninstroom beschikt de school nipt over voldoende sportinfrastructuur. Er zijn wel voldoende leermiddelen om de doelstellingen te realiseren. De leerlingen beschikken onder meer over buitenaccommodaties met kunstgras, een zaal voor ritmische expressievormen, een ruime sporthal, een zwembad en een topsporthal voor gymnastiek. Dit laat leerlingen toe te oefenen in reële sportcontexten.

De planning van het zaalrooster en de regeling van het vervoer naar de verschillende accommodaties is goed doordacht en draagt bij tot een evenwichtige realisatie van de verschillende leerplandoelstellingen in verschillende periodes.

De leerlingen krijgen weinig kansen om ICT te gebruiken als ondersteuning van hun leerproces.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk is nog in volle ontwikkeling. Momenteel is er een evaluatiesleutel afgesproken voor de evaluatie van de sportpraktijk. Deze bepaalt de verhouding tussen vaardigheden en attitudes. In de meeste sportdisciplines evalueert men zowel het proces als het product. Voor de verschillende sporten zijn de evaluatie-inhouden en beoordelingscriteria representatief voor de leerplandoelstellingen. De evaluatie-inhouden, de observatiepunten en de beoordelingscriteria krijgen een opbouw over de graden heen.

De evaluatie van de onderzoekscompetentie omvat zowel de evaluatie van het product als van het proces dat de leerling doorloopt. De evaluatie is transparant en gebeurt op basis van een assessmentformulier met heldere beoordelingscriteria.

Rapporteringspraktijk

De rapportering van het vak lichamelijke opvoeding en sport is minder transparant. Leerlingen en ouders krijgen geen duidelijk beeld van de wijze waarop het totaalpunt voor lichamelijke opvoeding en sport tot stand komt. In de rapportering wordt geen onderscheid gemaakt tussen de proces – en de productevaluatie. De leerlingen en ouders krijgen informatie over de gedragscomponent in een afzonderlijk attituderapport, dat dan meer de algemeen schoolse attitudes weergeeft en te weinig de vakattitudes.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Het prestatieniveau van de leerlingen is voor de meeste sportdisciplines behoorlijk. In de sportpractica worden zowel leraar- als leerlinggestuurde werkvormen gehanteerd waardoor binnenklasdifferentiatie en remediëring aan bod komen. Structurele remediëring is dit schooljaar niet voorzien door de wijzigingen in de lesplanning.

Het elektronisch leerplatform wordt nog te weinig gebruikt om leerlingen te remediëren of extra kansen te geven om te leren rond bewegen. Het leerplan beveelt nochtans het gebruik van een individueel (elektronisch) portfolio aan. Het werken met deze sportfolio helpt leerlingen hun kennis van de verschillende bewegingsgebieden te verbreden en te verdiepen en stimuleert het zelfstandig en reflecterend leren.

Deskundigheidsbevordering

De vakgroepwerking is gebaseerd op betrokkenheid en vakinhoudelijke deskundigheid. De leraren nemen regelmatig initiatief voor collegiaal overleg en bijscholing. Daarnaast wordt door de meeste leraren vakgebonden nascholingen gevolgd.

3.1.1.10 Lichamelijke opvoeding en sport in tso tweede en derde graad in de studierichting Lichamelijke opvoeding en sport. (leerplannen 2012/037, 2015/011 en 2010/046)

Voldoet

De leerlingen realiseren de leerplandoelstellingen. De evaluatie is valide. De aanwezige sportinfrastructuur ondersteunt de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod Bij de bewegingsgebonden doelstellingen ligt de nadruk op de component motorische competentie. In de diverse sportclusters zijn de doelstellingen in verband met 'verdiepen en verbreden van verschillende bewegingsgebieden' en 'verantwoord en veilig bewegen', kwalitatief uitgewerkt. Geconcretiseerde leerlijnen bestaan voor de sporttakgebonden doelstellingen en zijn vervat in een uitgebreid deelschoolwerkplan voor lichamelijke opvoeding.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Het frequente gebruik van leerlinggestuurde werkvormen ondersteunt de realisatie van de bewegingsgebonden doelstellingen in verband met 'zelfstandig werken' en 'reflecteren over bewegen'. Leerlingen gebruiken regelmatig kijk- en taakwijzers en reflecteren over het bewegen aan de hand van videofeedback.

De aandacht voor de persoonsgebonden doelstellingen wordt weerspiegeld in een afzonderlijke leerlijn en SAM-schalen die een aantal leraren ontwikkelden voor hun sportdiscipline. De leerlingen worden voorafgaand aan een activiteitsperiode op de hoogte gebracht van het gewenste gedrag.

De geïntegreerde proef krijgt een kwaliteitsvolle invulling door een geïntegreerde en projectmatige aanpak. Een groot aantal doelstellingen en vakoverschrijdende competenties zoals keuzes maken, plannen en voorbereiden, probleemoplossend denken en reflecteren en bijsturen komen expliciet aan bod. Alle leraren worden betrokken bij de begeleiding van de geïntegreerde proef en volgen daarbij het uitgebreid stappenplan. De leerlingen verzamelen al hun informatie en realisaties in een elektronisch portfolio.

De leerplandoelstellingen voor de onderzochte theoretische vakken: 'theorie van de sport' en 'fysiologie' komen voldoende aan bod. Er worden verbanden gelegd tussen de theorie en de praktijk. De leraren stimuleren het zelfstandig werken van leerlingen door groepsopdrachten, het zelfstandig verwerken van een afgebakend deel van de cursus en het leren formuleren van vragen bij de cursus.

Onderwijsorganisatie De school organiseert in de studierichting Lichamelijke opvoeding en sport een basispakket. Hierin komen de sportdisciplines atletiek, conditie, bal- en terugslagsporten, gymnastiek, ritmiek, verdedigingssporten en zwemmen gespreid over de leerjaren aan bod. Aansluitend bij het basispakket kiezen de leerlingen voor een uitbreidingspakket of een verdieping in de sporten basketbal, dans, gymnastiek, tennis, voetbal, wielrennen of zwemmen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Door de grote leerlingenvinstroom beschikt de school niet over voldoende sportinfrastructuur. Er zijn wel voldoende leermiddelen om de leerplandoelstellingen te realiseren. De leerlingen beschikken onder meer over buitenaccommodaties met kunstgras, een zaal voor ritmische expressievormen, een ruime sporthal, een zwembad en een topsporthal voor gymnastiek. Dit laat leerlingen toe te oefenen in reële sportcontexten. De planning van het zaalrooster en de regeling van het vervoer naar de verschillende accommodaties is goed doordacht en draagt bij tot een evenwichtige realisatie van de verschillende doelstellingen in verschillende periodes. De leerlingen krijgen weinig kansen om ICT te gebruiken als ondersteuning van hun leerproces. De theorievakken worden niet ingeroosterd in een vaklokaal, zoals het leerplan het aanbeveelt.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk is nog in volle ontwikkeling. Momenteel is er een evaluatiesleutel afgesproken voor de evaluatie van de sportpraktijk. Deze bepaalt de verhouding tussen vaardigheden en attitudes. In de meeste sportdisciplines evalueert men zowel het proces als het product. Voor de verschillende sporten zijn de evaluatie-inhouden en beoordelingscriteria representatief voor de leerplandoelstellingen. De evaluatie-inhouden, de observatiepunten en de beoordelingscriteria krijgen een opbouw over de graden heen. De evaluatie van de theoretische vakken bestaat uit kleine en grotere herhalingstoesten en opdrachten en schriftelijke examens. De examens van de onderzochte theoretische vakken zijn zorgvuldig opgesteld. De examenvragen zijn voorzien van een puntentelling per vraag zodat de leerlingen voldoende zicht krijgen op de belangrijkheid van de leerplandoelstellingen en -inhouden en op het tot stand komen van de beoordeling. De meeste examenvragen peilen naar de verschillende beheersingsniveaus. Zowel kennis, inzicht en toepassing worden bevraagd. De evaluatie van de geïntegreerde proef bestaat uit een mix van proces- en productevaluatie. De evaluatie gebeurt door de begeleiders, de externe jury en de leerlingen zelf.
Rapporteringspraktijk	De rapportering van het vak lichamelijke opvoeding en sport is minder transparant. Leerlingen en ouders krijgen geen duidelijk beeld van de wijze waarop het totaalpunt voor lichamelijke opvoeding en sport tot stand komt. In de rapportering wordt geen onderscheid gemaakt tussen de proces- en de productevaluatie. De leerlingen en ouders krijgen informatie over de gedragscomponent in een afzonderlijk attituderapport, dat dan meer de algemeen schoolse attitudes weergeeft en te weinig de vakattitudes.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Het prestatieniveau van de leerlingen is voor de meeste sportdisciplines behoorlijk. In de sportpractica worden zowel leraar- als leerlinggestuurde werkvormen gehanteerd waardoor binnenklasdifferentiatie en remediëring aan bod komen. Structurele remediëring is dit schooljaar niet voorzien door de wijzigingen in de lesplanning.

De cursussen van de onderzochte theoretische vakken zijn kwaliteitsvol uitgewerkt met aanbevelingen voor 'leren leren'. De leraren hanteren veel beeldmateriaal en overzichtelijke schema's. Ze stemmen de cursus af op de leerstijl van de leerlingen.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De vakgroepwerking is gebaseerd op betrokkenheid en vakinhoudelijke deskundigheid. De leraren nemen regelmatig initiatief voor collegiaal overleg en bijscholing. Daarnaast wordt door de meeste leraren vakgebonden nascholingen gevolgd.

3.1.1.11 Bouw in bso derde graad in de studierichting Ruwbouw (leerplan 2004/107)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden nipt voldoende gerealiseerd. De school beschikt over de nodige minimale materiële vereisten.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerplanrealisatie voldoet nipt omdat niet alle leerplandoelstellingen effectief en evenwichtig worden aangeboden. Bovendien komt de noodzakelijke samenhang tussen de leerplandoelstellingen voor theorie en praktijk te weinig geïntegreerd aan bod.

Tot vorig schooljaar waren er geen werkopdrachten en leerlingendocumenten aanwezig waaruit kon afgeleid worden welke realisaties de leerlingen hadden uitgevoerd. De geïntegreerde proef was inhoudelijk niet representatief voor het profiel van de opleiding. Het dossier bevatte te veel theoretische aspecten en was niet gelinkt aan een praktijkoefening. De stage werd niet aangewend om de tekorten voor het bereiken van de leerplandoelstellingen per leerling aan te vullen.

Sinds dit schooljaar hanteren de leerlingen per realisatie een projectbundel. Deze bundels kaderen binnen het technologisch proces dat wordt gekenmerkt door een duidelijke opdrachtschrijving, het opdoen van relevante kennis, de voorbereiding en de realisatie. De leerlingen oefenen echter nog te weinig het opstellen van de eigen werkvolgorde. De geïntegreerde proef (GIP) is geënt op het profiel van de opleiding en is nu wel gelinkt aan een praktijkopdracht.

In de derde graad Ruwbouw zijn de realisaties gericht op het uitwerken van constructieve knooppunten in de woningbouw. De basiscompetenties van de metselaar, de bekister en de ijzervlechter komen voldoende aan bod. Innoverende initiatieven rond duurzaam bouwen worden nog te weinig opgenomen in de projecten. De uitvoeringstekeningen worden zowel manueel als via CAD-software (Computer Aided Design) uitgevoerd.

Algemene doelstellingen zoals 'de eigen werkzaamheden plannen', 'een administratie bijhouden' en 'eigen werkzaamheden op de werkplek organiseren' komen in elke module nog onvoldoende aan bod. Voor de module 'Funderingen op staal' worden de leerplandoelstellingen met betrekking tot 'grondwerkzaamheden uitvoeren' en 'funderingswerken uitvoeren' niet aangeboden.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De leerlingenevaluatie is samengesteld uit taken, toetsen, examens en attitudebeoordeling. Zowel voor technisch tekenen als voor praktijk worden nog examens georganiseerd.

Tot vorig schooljaar gaf de evaluatie van de praktijkoefeningen en de stage een onvoldoende duidelijk beeld van de bereikte leerplandoelstellingen door elke leerling. Tijdens de stage lag de nadruk op het evalueren van attitudes. De eigenlijke activiteiten en in het bijzonder de beroepsvaardigheden werden beperkt geëvalueerd.

Dit schooljaar werd het evaluatiesysteem voor de praktische vaardigheden en de stage bijgestuurd. De vakgroep werkt nu met meer transparante instrumenten, waarmee de evaluatie strikter vanuit de leerplandoelstellingen benaderd wordt. Daaraan wordt ook zelfevaluatie door de leerling gekoppeld.

Voor de evaluatie van de theoretische leerstofgehelen worden talrijke toetsen afgenomen, overwegend gericht op loutere kennisreproductie. Daaruit blijkt de geringe aandacht voor de geïntegreerde behandeling van de technisch-theoretische en de praktisch-vaardigheidsgerichte leerstofcomponenten zoals het leerplan voorschrijft. De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen voldoet niet.

De school voorziet in zowel proces- als productevaluatie bij de geïntegreerde proef.

Uitrusting

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De werkplaats bouw is momenteel gehuisvest in de Jakobinessenstraat 2 te Brugge. Tegen 1 september 2017 verhuizen de bouwateliers naar een nieuwbouw op de hoofdvestigingsplaats Rijselstraat 7 te Sint-Michiels.

De afdeling beschikt over voldoende materiële middelen om het leerplan te realiseren. Voor het huidige leerlingenaantal is de atelierruimte voldoende groot. Veiligheidsinstructiekaarten en persoonlijke beschermingsmiddelen zijn ter beschikking. De veiligheidsskap van de cirkelzaag is beschadigd. In het atelier zijn de werk- en loopzones niet afgebakend. Veiligheidshelmen worden in de werkplaats, ondanks het werken op hoogte, niet gedragen.

In het tekenlokaal zijn er mogelijkheden om multimedia te gebruiken en ICT-vaardigheden aan te leren. De inrichting van het vaklokaal mist de uitstraling van een krachtige leeromgeving. Voor de onderbouwing van de lessen is het aantal didactisch uitgewerkte voorbeelden vrij beperkt.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

Momenteel beschikken de leerlingen over zelfontwikkeld cursusmateriaal en maken ze gebruik van een leerboek. Het cursusmateriaal is niet aangepast aan het beheersingsniveau van de opleiding en mist enige structuur. De mix van zelfgemaakte delen met kopieën uit leerboeken biedt geen overzichtelijk geheel ter ondersteuning van het leren van leerlingen.

De leerlingen krijgen tijdens de praktijkmomenten doorgaans sterke individuele begeleiding, zodat ze bijna continu en vrijwel onmiddellijk geremedieerd worden. De leerlingen krijgen zelden schriftelijke feedback. Voor de theoretische component steunt de remediëring te weinig op een planmatige aanpak en is ze te vrijblijvend. Leerlingen kunnen steeds op ondersteuning rekenen, maar worden te weinig aangesproken indien ze zelf hun leerproces niet voldoende in handen nemen.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

De vakgroep vertoont een grote vak- en schoolbetrokkenheid en bereidheid tot kwaliteitsverbetering. De vakleraren ontwikkelen hun competenties door nascholing en overleg. Ze maken een passende selectie uit de beschikbare nascholingen en trachten de onderwijs- en evaluatiepraktijk in te vullen en bij te sturen volgens de nieuw verworven inzichten. De vakgroep staat echter nog voor de uitdaging om de nieuw verworven inzichten met betrekking tot het geïntegreerd werken te implementeren in het dagelijks onderwijsleerproces.

De aandacht voor kwaliteitszorg is in de vakgroep aanwezig maar steunt nog onvoldoende op een analyse van de leerlingenresultaten met het oog op het bijsturen van de eigen onderwijspraktijk.

3.1.1.12 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Elektrische installaties (leerplan 2009/019 en 2015/028)

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen worden niet evenwichtig en niet in samenhang conform het leerplan aangeboden. Leraren bieden theorie te weinig proefondervindelijk en praktijkgericht aan. De evaluatie is onvoldoende afgestemd op het leerplan.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het onderwijsaanbod vertrekt sterk vanuit de deelvakken en de leraren. De meeste theoretische leerplandoelstellingen worden aangeboden boven het beheersingsniveau dat het leerplan vooropstelt. De leraren vullen een sterke theoretische benadering aan met hoge verwachtingen op conceptueel en abstract niveau. Theorie staat daarbij vaak op zich en leraren bieden deze niet structureel geïntegreerd met de praktijk aan. De visie dat het proefondervindelijk en praktijkgericht behandelen van de theoretische begrippen tot een groot motiverend en lerend effect bij de leerlingen leidt, heeft nog geen brede ingang gevonden. Door deze factoren mist het aanbod samenhang en evenwicht. De nog beperkte ervaring met een geïntegreerde aanpak stelt de vakgroep voor grote uitdagingen bij de overstap naar het competentiegericht leerplan 2015/028.

Het hoge theoretische niveau dat de leraren nastreven, overstijgt de verwachtingen van het leerplan. Dit kan problemen geven bij heroriëntering van leerlingen.

Het aanbod van de praktische leerplandoelstellingen is vrij volledig en afgestemd op het leerplan. Via uitdagende, veelal kleine, projecten bieden de leraren de leerlingen de vaardigheden en competenties aan die volgens het leerplan en de relevante beroepsopleidingsprofielen van belang zijn. De projectmatige aanpak is nog niet zo opgebouwd dat de deelprojecten de samenstellende onderdelen zijn van een groter project.

De geïntegreerde proeven zijn afgestemd op de studierichting. Ze zijn technisch uitdagend, interessant en motiverend. De school werkt voor de GIP samen met bedrijven of neemt ermee deel aan wedstrijden. Dit verhoogt het realiteitsgehalte van de proeven. De GIP-bundels van de leerlingen bevatten veel herhalingen van inhoud van cursusmateriaal. Ze behoren echter vooral een weerslag te zijn van de geïntegreerde benadering van een technisch probleem of systeem. De structurele aandacht voor zowel materiaalkeuze, een materialenlijst, planning als kostprijs is een sterk punt. De leraren begeleiden de GIP via een goed uitgewerkt document. Ze volgen de vorderingen van de leerling snel op en sturen bij waar nodig.

De leerlingen gaan in beide leerjaren op stage. De activiteiten die een leerling onderneemt, zijn inhoudelijk waardevol en van toepassing voor de relevante beroepsopleidingsprofielen. Slechts uitzonderlijk zijn de activiteiten weinig relevant. De leraren begeleiden de stage aan de hand van een individueel stageregister per leerling. Deze registers worden meestal kwalitatief ingevuld, zodat de leraren kunnen opvolgen en bijsturen waar nodig. Tot voor kort ontbraken de stageactiviteitenlijsten, wat de leraren compenseerden door informeel per leerling afspraken te maken met de stageplaats over de te behandelen vaardigheden. Sinds dit schooljaar zijn de stageactiviteitenlijsten voorhanden. De leraren werken momenteel een systeem uit om per leerling de stagedoelstellingen te kunnen bepalen en op te volgen.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum

Voor het lessenrooster gaat de school uit van de deelvakken en de opdrachten van leraren in plaats vanuit het concept van het leerplan. Deze werkwijze faciliteert het geïntegreerd aanbieden van theorie en praktijk niet.

De lessen worden meestal geplaatst in grotere blokken wat de efficiëntie van het onderwijsproces ten goede komt.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
 Volledigheid
 Beheersingsniveau
 Transparantie*

De evaluatie van de theorie voldoet niet. Ze is onvoldoende afgestemd op het leerplan. Leraren evalueren vaak op een conceptueel of abstract niveau dat van de leerlingen niet verwacht wordt. Ook vragen ze inhoud van waarvan het leerplan duidelijk afziet. De punten van de theoretische evaluaties zijn niet hoog. Leraren maken in hun evaluaties geen onderscheid tussen enerzijds basisleerstof en anderzijds verbredings- en verdiepingsleerstof, waardoor het in geval van tekorten onduidelijk is welke leerstof de leerling onvoldoende heeft verworven.

De evaluatie van de praktijk voldoet nipt. Deze gebeurt op verschillende wijzen, afhankelijk van de leraren. Vaak gebruiken ze evaluatiefiches met daarop de vermelding van de verschillende doelstellingen: kennis, vaardigheden, vakgebonden attitudes en productgerelateerde doelstellingen, telkens afgestemd op het leerplan. Deze fiches vormen een goede basis om transparant, objectief en valide te evalueren. De leerlingen zijn vertrouwd met de werkwijze. Het onderzoek wijst echter uit dat regelmatig slechts één waardering wordt toegekend aan alle soorten doelstellingen. Deze werkwijze kan niet leiden tot waardevolle feedback op het leerproces van de leerling. Ze staat bijkomend onder druk doordat soms een verschillende puntenweging gegeven wordt aan eenzelfde waardering.

De zelfevaluatie die de leerlingen soms uitvoeren, bevordert het zelfsturend vermogen.

De leraren evalueren in samenspraak met de stagebegeleider van het bedrijf de stage tussentijds vooral attitudegerelateerd. Op het einde van de stage volgt een uitgebreide evaluatie op basis van een beoordelingsfiche. Alle stagegerelateerde leerplandoelstellingen worden expliciet geëvalueerd. Er is geen evaluatie terug te vinden van leerlingsspecifieke praktische doelstellingen die tijdens de stage aan bod moeten komen. De punten die een leerling krijgt, zijn hierdoor momenteel te weinig onderbouwd met objectieve criteria gebaseerd op de te verwerven praktische vaardigheden. De leraren zijn zich hiervan bewust en zoeken via de vakgroep naar een betere aanpak.

De evaluatie van de GIP gebeurt tussentijds formatief. Op het einde van het schooljaar volgt een laatste evaluatie waarop zowel het proces als de attitudes van de leerling geëvalueerd worden. Tot voor kort ontbraken hiervoor duidelijke criteria waardoor de toegekende punten niet steeds gemotiveerd konden worden. De vakgroep pakte deze problemen aan door een nieuwe evaluatiewijze te introduceren waarbij de leraren via deelopdrachten de technische vaardigheden transparant beoordelen. Ze zijn nog zoekende naar een objectief en valide systeem om deze beoordelingen te kunnen vertalen in een quotering.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Het cursusmateriaal is voornamelijk zelfgemaakt. Het taalgebruik in het cursusmateriaal is afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De technische inhoud in het materiaal zijn van een hoog niveau maar zijn voor de theorie niet voldoende afgestemd op het beheersingsniveau dat het leerplan voorschrijft. Leraren bieden leerlingen hulp bij het verwerken van de theoretische inhoud door hen samenvattingen van cursusdelen aan te reiken.

Uit lesobservaties, leerlingenbundels en gesprekken met leerlingen blijkt dat zij de vaktaal goed beheersen.

Het contact tussen leerlingen en leraren is laagdrempelig, constructief en respectvol. In geval van problemen treden de leraren op als coach. Ze helpen de leerling vooruit tot hij weer zelfstandig verder kan werken, in plaats van de oplossing aan te reiken. De geboden leerbegeleiding vertrekt vanuit de individuele leraar en is voornamelijk remediërend van aard. De vakgroep neemt nog geen initiatieven om de leerbegeleiding meer structureel en preventief te organiseren. Ze heeft nog geen zicht op de efficiëntie en de doeltreffendheid ervan.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De leraren beschikken over de minimale materiële vereisten om het leerplan te realiseren. De praktijkruimtes zijn beperkt in oppervlakte. Leerlingen beschikken wel over genoeg vrije vloeroppervlakte om aan actief en coöperatief leren te doen, maar leraren hebben weinig opslagruimte. Daardoor ogen sommige lokalen wanordelijk. Dit heeft tot gevolg dat sommige leerlingen hun eigen werkplek onvoldoende ordelijk inrichten.

Deskundigheidsbevordering

Vorming

Overleg

De vakgroepwerking kenmerkt zich door een sterke onderlinge collegialiteit en goede samenwerking. De vakgroep overlegt frequent, zowel formeel als informeel. Daarbij komen zowel organisatorische als pedagogisch-didactische onderwerpen aan bod.

De leraren nemen regelmatig deel aan vaktechnische nascholingen, waarna de opgedane inzichten binnen de vakgroep verspreid worden en snel ingang vinden in de lessen. Ze volgen weinig algemene pedagogisch-didactische nascholingen.

De vakgroep bezit een grote technische deskundigheid, het is een multidisciplinair en elkaar aanvullend team. De leraren geven terecht aan nood te hebben aan stabiliteit. De afgelopen jaren kende de vakgroep een groot verloop ten gevolge van verlofstelsels wat druk zette op de leerplangerichtheid en -realisatie alsook op de deskundigheidsborging.

3.1.1.13 Specifiek gedeelte in tso derde graad in de studierichting Elektrische installatietechnieken (leerplannen 2002/036, 2005/098, 2013/015, 2002/308 en 2015/035)

Voldoet

De leerlingen krijgen de leerplandoelstellingen in voldoende mate aangeboden. De school beschikt over de uitrusting en leermiddelen om ze te realiseren. De evaluatiepraktijk is afgestemd op de leerplandoelstellingen en toont aan dat de leerlingen ze bereiken.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leerlingen krijgen het aanbod vrij volledig en op het gepaste beheersingsniveau aangeboden. Sommige labodoelstellingen kwamen vorig jaar minder aan bod. De school voerde de nodige veranderingen door.

De geïntegreerde proeven zijn afgestemd op de studierichting. Ze zijn technisch uitdagend, interessant en motiverend. De school werkt voor de GIP frequent samen met bedrijven of neemt ermee deel aan wedstrijden. Dit verhoogt het realiteitsgehalte van de proeven. De GIP-bundels die de leerlingen maken, bevatten te veel herhaling van inhouden van cursusmateriaal. Ze dienen vooral een weerslag te zijn van de geïntegreerde benadering van een technisch probleem of systeem. De structurele aandacht voor zowel materiaalkeuze, een materialenlijst, planning als kostprijs is een sterk punt.

De school organiseert soms graadklassen. Dit maakt het voor de leraren moeilijker om de leerlingen van het tweede jaar voor hun GIP intensief te begeleiden. Ze slagen erin zich zo te organiseren dat de begeleiding intensief en van hoge kwaliteit blijft.

De leerlingen gaan in beide leerjaren op stage. De activiteiten die de leerling onderneemt zijn meestal inhoudelijk waardevol en van toepassing voor de relevante beroepsopleidingsprofielen. De leraren begeleiden de stage aan de hand van een individueel stageregister per leerling. Deze registers worden meestal kwalitatief ingevuld, zodat de leraren kunnen opvolgen en bijsturen waar nodig. Tot voor kort ontbraken de stageactiviteitenlijsten, wat de leraren compenseerden door informeel per leerling afspraken te maken met de stageplaats over de te behandelen vaardigheden. Sinds dit schooljaar zijn de stageactiviteitenlijsten voorhanden. De leraren werken momenteel een systeem uit om per leerling de stagedoelstellingen te kunnen bepalen en op te volgen.

Onderwijsorganisatie

Organisatie curriculum

Voor het lessenrooster gaat de school zowel in het eerste als het tweede leerjaar uit van de deelvakken en de opdrachten van leraren. Dat zorgt voor een scheiding van theorie en praktijk. Voor de leerplanrealisatie van de onderzochte leerplannen leidt dit niet tot problemen. De overstap naar het competentiegerichte leerplan, waarbij projectmatig en geïntegreerd werken voorop staat in de volledige graad, stelt de school en de vakgroep voor een belangrijke uitdaging.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie van de theorie voldoet. Ze gebeurt op basis van een groot aantal toetsen (dagelijks werk) en examens. De vraagstelling is afgestemd op het leerplan. De leraren peilen zowel naar kennis als inzicht en dagen de leerlingen uit met abstracte concepten. De puntenverdeling is transparant en legt, door een logische clustering van inhoud in deelpunten, een goede basis voor waardevolle feedback voor de leerlingen. De leraren zetten de evaluatie momenteel echter uitzonderlijk formatief in. De leerlingenresultaten geven soms aanleiding tot een reflectie op het eigen handelen als leraar, maar nog niet structureel. De resultaten van de leerlingen zijn over het algemeen goed.

De evaluatie van praktijk voldoet en is gebaseerd op de projecten die de leerlingen uitvoeren. De leraren evolueren in hun evaluatiepraktijk geleidelijk naar een meer gemeenschappelijke aanpak. Daarbij gebruiken ze evaluatiefiches met de vermelding van de verschillende soorten doelstellingen: kennis, vaardigheden, vakgebonden attitudes en productgerelateerde doelstellingen. De evaluatie is afgestemd op het leerplan. Deze fiches vormen een goede basis om transparant, objectief en valide te evalueren. De leerlingen zijn vertrouwd met de werkwijze. Het onderwijs wijst echter uit dat regelmatig slechts één waardering wordt toegekend aan alle soorten doelstellingen. Deze werkwijze kan niet leiden tot waardevolle feedback op het leerproces van de leerling. Ze staat bijkomend onder druk doordat soms een verschillende puntenweging gegeven wordt aan eenzelfde waardering. De zelfevaluaties die de leerlingen soms uitvoeren, bevorderen het zelfsturend vermogen.

De leraren evalueren in samenspraak met de stagebegeleider van het bedrijf de stage tussentijds vooral attitudegerelateerd. Op het einde van de stage volgt een uitgebreide evaluatie op basis van een beoordelingsfiche. Alle stagegerelateerde leerplandoelstellingen worden expliciet geëvalueerd. Er is geen evaluatie terug te vinden van leerlingsspecifieke praktische doelstellingen die tijdens de stage aan bod moeten komen. De punten die een leerling krijgt, zijn hierdoor momenteel te weinig onderbouwd met objectieve criteria gebaseerd op de te verwerven praktische vaardigheden. De leraren zijn zich hiervan bewust en zoeken via de vakgroep naar een betere aanpak.

De evaluatie van de GIP gebeurt tussentijds formatief. Op het einde van het schooljaar volgt een laatste evaluatie waarop zowel het proces als de attitudes van de leerling geëvalueerd worden. Tot voor kort ontbraken hiervoor duidelijke criteria waardoor de toegekende punten niet steeds gemotiveerd konden worden. De vakgroep pakte deze problemen aan door een nieuwe evaluatiewijze te introduceren waarbij de leraren via deelopdrachten de technische vaardigheden transparant beoordelen. Ze zijn nog zoekende naar een objectief en valide systeem om deze beoordelingen te kunnen vertalen in een quoteringsysteem.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Het cursusmateriaal is voornamelijk zelfgemaakt. Het taalgebruik in het cursusmateriaal is afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De technische inhoud in het materiaal zijn van een hoog niveau en afgestemd op de leerplandoelstellingen.

Uit lesobservaties, leerlingenbundels en gesprekken met leerlingen blijkt dat zij de vaktaal goed beheersen.

Het contact tussen leerlingen en leraren is laagdrempelig, constructief en respectvol. In geval van problemen treden de leraren op als coach. Ze helpen de leerling vooruit tot hij weer zelfstandig verder kan werken, in plaats van de oplossing aan te reiken. De geboden leerbegeleiding vertrekt vanuit de individuele leraar en is voornamelijk remediërend van aard. De vakgroep neemt nog geen initiatieven om leerbegeleiding meer structureel en preventief te organiseren. Ze heeft nog geen zicht op de efficiëntie en de doeltreffendheid van de geboden leerbegeleiding.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De leraren beschikken over de minimale materiële vereisten om het leerplan te realiseren. De praktijkruimtes zijn beperkt in oppervlakte. Leerlingen beschikken wel over genoeg vrije vloeroppervlakte om aan actief en coöperatief leren te doen, maar leraren hebben weinig opslagruimte. Daardoor ogen sommige lokalen wanordelijk. Dit heeft tot gevolg dat sommige leerlingen hun werkplek onvoldoende ordelijk inrichten.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De vakgroepwerking kenmerkt zich door een sterke onderlinge collegialiteit en goede samenwerking. De vakgroep overlegt frequent, zowel formeel als informeel. Daarbij komen zowel organisatorische als pedagogisch-didactische onderwerpen aan bod.

De leraren nemen regelmatig deel aan vaktechnische nascholingen, waarna de opgedane inzichten binnen de vakgroep verspreid worden en snel ingang vinden in de lessen. Ze volgen weinig algemene pedagogisch-didactische nascholingen.

De vakgroep bezit een grote technische deskundigheid, het is een multidisciplinair en elkaar aanvullend team. De leraren geven terecht aan nood te hebben aan stabiliteit. De afgelopen jaren kende de vakgroep ten gevolge van verlofstelsels een groot verloop wat druk zette op de leerplangerichtheid en -realisatie alsook op de deskundigheidsborging.

3.1.1.14 Specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplannummer 2004/110)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. De school beschikt over de uitrusting en leermiddelen om de leerplandoelstellingen te realiseren. De evaluatiepraktijk is bij diverse projecten goed uitgewerkt en valide.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De leraren slagen erin om de doelstellingen vrij volledig en grotendeels volgens de visie van het leerplan te implementeren. Ze houden rekening met het verwachte beheersingsniveau van het studierichtingsprofiel. Het complementair en geëngageerd lerarenteam is vakkundig sterk en creëert ruimte voor creativiteit. De leerlingen krijgen een breed spectrum aan oefeningen, aangepast aan hun ontwikkelingsniveau en bereiken sommige doelen en leerinhouden met diepgang. De leerplanrealisatie is volledig opgenomen in zowel de praktische uitvoeringsmomenten als tijdens de lessen tekenen en technologie. De kwaliteit van de constructies en het afwerkingsniveau van de projecten is heel goed. De leerlingen beheersen op het einde van hun schoolloopbaan voldoende de basistechnieken om de stap naar de arbeidsmarkt te zetten.

De leerplanstudie gebeurt met de nodige bekommernis. Een uitgewerkt schema illustreert dat er aandacht is voor de leerlijnen zodat de moeilijkheidsgraad van de oefeningen en de samenhang stapsgewijs worden opgebouwd. De projecten en de opdrachten zijn realiteitsgebonden en bestrijken een aanvaardbaar deel van de houtbewerking. De manuele en machinale vaardigheden komen uitgebreid aan bod en het bijbrengen van inzichten in constructies wordt goed benaderd.

Het evenwicht tussen de aard van de oefeningen en de actualiteit van bepaalde opdrachten kunnen geoptimaliseerd worden. Zo komen de doelen over meubelmakerij uitgebreid aan bod. Het aantal buitenschrijnwerkopdrachten is behoorlijk, maar inhoudelijk kaderen ze onvoldoende binnen het concept van duurzaam bouwen. De leerlingen maken trappen in afwisselende types. De gemaakte interieurelementen zijn divers en goed gekozen. Toch gebeurt de realisatie ervan te weinig met hedendaagse gestuurde machines en nieuwe constructiemethoden om de leerlingen tot nieuwe inzichten te brengen. De plaatsing van meerdere oefeningen gebeurt. Daarentegen komen het leggen van parket, het plaatsen van wanden en plafonds en het daktimmerwerk eerder beperkt aan bod.

De leraren hebben aandacht voor het geïntegreerd projectmatig werken. De integratie is herkenbaar in een aantal zelfontwikkelde projectbundels en tijdens de uitvoering van de praktische oefeningen. De interactie tussen de tekenvaardigheden, de theoretisch-technische inhouden en de praktische competenties gebeurt in die enkele voorbeelden al vrij expliciet. Toch zijn er nog mogelijkheden om de integratie te versterken.

Voorlopig organiseert de school alternerende stages. De voorbije jaren was er weinig aandacht om op de werkplek leerplandoelen te realiseren waardoor de stageactiviteitenlijst niet werd opgenomen in het dossier. Voor het goede verloop van de stage zijn er afspraken gemaakt.

De geïntegreerde proef (GIP) is goed uitgewerkt en houdt rekening met het opleidingsprofiel van dit structuuronderdeel. De GIP-dossiers zijn gelinkt aan de praktijkoefening en de raakvlakken met de leerplandoelen en leerinhouden zijn sterk aanwezig. Alleen is het opnemen van de doelen in de opdrachtschrijving een werkpunt. Inhoudelijk is alles haalbaar voor de leerlingen en afgestemd op het verwachte ontwikkelings- en beheersingsniveau.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De grootte van de klasgroepen is voor de leerplanrealisatie aanvaardbaar. De lessentabellen en de lerarenopdrachten vertonen een duidelijke splitsing tussen de praktische en technische vakken wat repercussies heeft voor het geïntegreerd projectmatig werken.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over de basisgereedschappen. Het machinepark daarentegen is verouderd en hypothekeert de leerplanrealisatie om deze volgens de hedendaagse technieken uit te voeren. Daarenboven zijn een aantal conventionele machines (onder andere de driespillige boormachine, een vlakbank, een pennenbank, een kolomboormachine) onvoldoende beveiligd. De beperkte bewegingsruimte in de machinezaal beïnvloedt ook het veilig werken. Er zijn geen mogelijkheden om CNC-technieken (Computer Numerical Control) bij de realisaties toe te passen. De nieuwbouw die in september 2017 in gebruik wordt genomen zou hierin veel verandering brengen.

De montageruimte en de machines zijn gescheiden waardoor het lescomfort verhoogt. De oefeningen bereiken een hoge afwerkingskwaliteit omdat de eindafwerking gebeurt in de spuitcabine van de carrosserieafdeling.

In het vaklokaal zijn weliswaar multimedia beschikbaar, maar toch mist de inrichting de uitstraling van een krachtige leeromgeving met hedendaagse didactische stukken. Er zijn mogelijkheden om ICT-vaardigheden aan te leren.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk bestaat uit dagelijks werk en examens en is voorlopig onvoldoende gekaderd binnen een assessmentcultuur. De evaluatie tijdens de praktijk gebeurt eerder permanent met aandacht voor remediëring en feedback. Hoewel de leraren voornamelijk vakgebonden attitudes meten is de procentuele verhouding tussen attitudes en de leerplandoelstellingen niet goed afgewogen.

De vakgroep reflecteert over hun evaluatiepraktijk en maakt afspraken om de gelijkgerichtheid te bewaken. De evaluatie van de praktijkoefeningen is evenwichtig en goed afgestemd met de leerplandoelen. De opname van 'aandachtspunten' in het evaluatie-instrument is een goede aanzet om criteria in te voeren en om de evaluatie transparanter te maken. Enkele projectdossiers voorzien bij de uitvoeringsfase een zelfevaluatie voor de leerlingen en een

inschatting van de leraren. De validiteit is aannemelijk.

De evaluatie van de geïntegreerde proef benadert tal van leerplandoelstellingen waaraan een wegingscijfer is gekoppeld. Er gaat aandacht naar zowel de proces- als de productevaluatie. De bijhorende evaluatiefiche is transparant uitgewerkt. De GIP- en stagepunten worden beschouwd als aparte vakken en bij de eindbeslissing wordt hiermee rekening gehouden.

De toets- en examenvragen zijn zeer kennisgericht geformuleerd en in strijd met de visie van het leerplan. De beperkte tijd voor bijvoorbeeld het examen technisch teken leidt tot opgaven die niet overeenstemmen met het verwachte ontwikkelingsniveau. Het schoolbeleid ervaart dat deze evaluatievorm onvoldoende doeltreffend is en overweegt om uitsluitend permanente evaluatie in te voeren.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leerlingen worden actief betrokken tijdens het onderwijsleerproces en krijgen tijdens de praktijkmomenten sterke individuele begeleiding, zodat ze bijna continu en vrijwel onmiddellijk geremedieerd worden. De diversiteit in de oefeningen en de afwisseling in de toegepaste werkvormen dragen bij tot het creëren van een aangenaam leerklimaat. Bij talrijke lessen worden zoekstrategieën ingezet. De leraren streven eveneens naar het bijbrengen van de gepaste arbeidsattitudes. Aandachtspunten worden tijdens de uitvoering grotendeels mondeling meegegeven.

Het aangereikte lesmateriaal is goed afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. De nieuwe projectenbundels zijn geïntegreerd en verzorgd uitgewerkt. Daarentegen is het beschikbare didactisch materiaal veeleer beperkt om de lessen aanschouwelijk te onderbouwen.

De leraren stellen open vragen om de communicatie te bevorderen. De leerlingen worden gestimuleerd om tijdens het uitwerken van een opdracht actief bezig te zijn met de vakinhoud. De school heeft aandacht voor de ontwikkeling van het dossier van de geïntegreerde proef om de interactie tussen de betrokkenen te bevorderen. De suggesties gegeven tijdens de geïntegreerde proef zijn begeleidend en beïnvloeden de resultaten positief. De leerbegeleiding wordt in de mate van het mogelijke op de stage opgevolgd.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

De vakgroep profileert zich als een dynamisch team. De leraren, de vakverantwoordelijke en de technisch adviseur komen regelmatig formeel of informeel samen om zowel praktisch-technische als pedagogisch-didactische thema's te bespreken. De vakverslagen zijn doorgaans bruikbaar. De aansturing vanuit het beleid is goed.

Via collegiale visitatie geven de leraren elkaar feedback in een kort verslag. Bij nieuwe leraren gaat hier extra aandacht aan.

De vakkundigheid van de leraren leidt tot een vrij behoorlijk niveau van de opleiding. Nascholingen worden regelmatig gevolgd, maar de

nascholingsbehoeften zijn nog niet expliciet in kaart gebracht.

3.1.1.15 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso derde graad Thuis en bejaardenzorg/zorgkundige (leerplan 2007/052)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen komen evenwichtig en met voldoende diepgang aan bod. De leerlingenevaluatie toont aan dat de leerlingen de meeste leerplandoelstellingen in voldoende mate bereiken. De infrastructuur en uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerplandoelstellingen krijgen globaal genomen een kwaliteitsvolle invulling. Het maakt duidelijk het referentiekader uit bij het selecteren van de leerinhouden en het vorm geven van de onderwijspraktijk. De doelstellingen van de verschillende taakcategorieën worden doelgericht en in samenhang met de algemene doelstellingen geëxploreerd waardoor de jongeren in voldoende mate de noodzakelijke beroepshoudingen ontwikkelen en planmatig leren werken.
---	---

Het lerarenteam heeft de leerplandoelstellingen verkaveld over drie vakken. De leraren leveren inspanningen om het curriculum binnen hun vak op een degelijke wijze vorm te geven.

De leerplandoelstellingen die aan het vak verzorging zijn toegewezen, kennen een expliciete en systematische uitwerking. Nagenoeg alle competenties worden op het juiste beheersingsniveau behandeld. Ze komen voldoende evenwichtig en diepgaand aan bod. In de aanpak primeert het vertrouwd maken van de leerlingen met de werkzaamheden binnen zorginstellingen. Het samenspel tussen school- en praktijkleren is goed. De aandacht voor contexten en doelgroepen is verdienstelijk. De uitdagende projectwerking en extra zorginitiatieven in een woonzorgcentrum zijn hier voorbeelden van.

Binnen het vak opvoedkunde ligt de focus soms te sterk op het bestuderen van begrippen en theoretische kaders. Sinds dit schooljaar zijn de leerinhouden meer gericht op herkenbare probleemstellingen en functionele toepassingen. De leerlingen kregen reeds enkele opdrachten om de leerstof te verwerken, uit te diepen en te relateren aan het werkveld.

De leerplanrealisatie voor huishoudkunde is in volle ontwikkeling. De planning voor het realiseren van de leerplandoelen zit relatief op schema. Kennis, inzicht en vaardigheden worden doorgaans geïntegreerd in een coherent geheel van vakspecifieke inhouden aangeboden. De vertaalslag van de leerinhouden naar de reële praktijk verdient verdere uitwerking. De grote uitdaging die zich momenteel nog voordoet, situeert zich hoofdzakelijk bij het uitwerken van een meer competentiegericht aanpak. De leerlingen krijgen de leerplandoelen wel aangeboden, maar dit gebeurt vooral via op zichzelf staande initiatieven. Er worden nog te weinig initiatieven ontplooid opdat de leerlingen geleidelijk aan een groeiend aantal competenties geïntegreerd leren beheersen.

Een coherente visie op de opleiding met het oog op een adequate leerplanrealisatie is nog onvoldoende uitgewerkt. Ongeacht het feit dat het leerplan de vakkenstructuur loslaat en de doelen clustert volgens taakcategorieën worden tussen de vakken onderling nog weinig dwarsverbindingen gelegd met het oog op een samenhangend en realiteitsgericht curriculum. Dit komt vooral tot uiting in de stages die voor de vakken huishoudkunde en verzorging apart georganiseerd worden. Voor sommige doelen is eveneens onvoldoende duidelijk wie welke verantwoordelijkheid opneemt bij de leerplanrealisatie. Deze vaststelling geldt vooral voor enkele doelen binnen de taakcategorie ‘functioneren binnen de organisatie’.

Met gerichte opdrachten en effectieve begeleidingsactiviteiten wordt het niveau van de stages bewaakt. De leerplanrealisatie is echter onvoldoende transparant door een gebrek aan afgebakende individuele stageactiviteitenlijsten die zowel rekening houden met de genoten schoolse opleiding als met de vorderingen van de leerlingen. De stage wordt opgevolgd door de leraren die betrokken zijn bij de opleiding. Bovendien leggen ze in de lessen doelbewust verbanden met de stages wat tot een duidelijke meerwaarde van het curriculum leidt.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

In het lessenrooster en/of in de reële uitwerking tijdens de lessen worden de theorie en de praktijk apart benaderd. Bovendien krijgen de vakken een totaal van elkaar gescheiden aanpak, ook in de stage. Dit staat haaks op de geïntegreerd aanpak die het leerplan vooropstelt en is niet bevorderlijk voor een samenhangend, realiteitsbenaderend onderwijs dat voorbereidt op latere beroepsuitoefening.

De school organiseert de stages onder de vorm van alternerende stages maar onderneemt stappen om over te schakelen naar blokstages om de continuïteit qua oefen- en groeikansen van de leerlingen op het werkveld te bevorderen.

Ook weegt het gebrek aan stabiliteit in de personeelsbezetting op de leerplanrealisatie.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over de nodige leermiddelen om de doelstellingen te realiseren. Verder maakt de vakgroep desgevallend gebruik van de infrastructuur en uitrusting van woonzorgcentra, een ziekenhuis en dergelijke om leerinhouden aan te brengen.

In de school is er voldoende ICT-apparatuur aanwezig. De leraren wenden het ICT-materiaal af en toe aan om het rendement van het onderwijs- en leerproces te verhogen.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De leerlingenevaluatie gebeurt op basis van toetsen, schriftelijke taken, observaties en beoordelingen van de praktijkopdrachten. De vraagstelling in de toetsen en examens van het vak opvoedkunde is overwegend gericht op inzicht en toepassing. Bij de vakken verzorging en huishoudkunde peilt de vraagstelling overwegend naar de reproductie van kennis buiten functionele of probleemstellende contexten. Toepassingsgerichte vragen komen minder voor. De taken en praktijkopdrachten gaan gericht de beheersing van vaardigheden na. De evaluatiemethodiek van de praktijkgerichte vaardigheden staat nog niet op punt. De verschillende vakken vertonen kwaliteitsverschillen inzake de beoordelingscriteria en de puntenverdeling. Ook is het bepalen van en de opdeling tussen vak- en schoolse attitudes niet eenduidig en is de impact van de attitudebeoordeling op het eindcijfer niet correct. De evaluatie van de stage gebeurt aan de hand van diverse evaluatiefiches. Zowel de beoordelingscriteria, de puntenverdeling als de afstemming tussen de fiches, onder meer met het oog op de eindquotering, vergen bijsturing. De beoordelingen vinden plaats in overleg met de stagebegeleider, de stagementor en de leerling. Op geregelde tijdstippen worden de stage-ervaringen van de leerlingen besproken en geëvalueerd. Het concept van de geïntegreerde proef is sinds dit schooljaar bijgestuurd. De verwachtingen en richtlijnen worden duidelijk gecommuniceerd via een informatiebundel. De proef omvat diverse deelopdrachten die de verschillende vakken van het specifiek gedeelte integreren en nauw aansluiten bij het profiel van de opleiding. De vakgroep hecht veel belang aan tussentijdse reflectie en feedback en hanteert instrumenten voor de proces- en productbeoordeling.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De vakdeskundigheid en het engagement van de leraren hebben een positieve invloed op het leerrendement en op de studiehouding. Het inzetten van praktijkvoorbeelden en observaties geven aan de opleiding een toepassingsgerichte en levensechte toets. Enkele externe projecten en studiebezoeken, gekoppeld aan gerichte opdrachten, vervolledigen het curriculum en bevorderen de betrokkenheid van de leerlingen en hun inzichten in het werkveld. De leerlingencursussen voor opvoedkunde en verzorging ogen verzorgd en zijn passend geïllustreerd met casussen, actuele artikelen, beeldmateriaal en verwijzingen naar internetsites. Het geheel behandelt systematisch de taakcategorieën, sluit aan bij het profiel van de studierichting en is doorgaans toepassingsgericht opgevat, op enkele onderdelen na die te theoretisch, te diepgaand of onvoldoende vanuit het perspectief van de zorgkundige worden benaderd. De opbouw en de structuur zijn niet altijd bevorderlijk voor de lees- en leerbaarheid bij de doelgroep. Handouts of samenvattingen dienen in bepaalde gevallen ondersteuning te bieden bij het verwerken van de leerstof, waardoor sommige cursussen veeleer het statuut van naslagwerk krijgen. Het studiemateriaal van voeding is momenteel in volle ontwikkeling en is gericht op

een betere afstemming op de doelstellingen.

De leraren hebben zicht op de vorderingen van de leerlingen. Ze besteden veel zorg aan de begeleiding van de stages en de geïntegreerde proef. De gerichte tussentijdse feedback biedt de leerlingen kansen op bijsturing. Indien nodig kunnen de leerlingen tijdens de middagpauze een beroep doen op de leraren voor meer uitleg of extra oefeningen.

3.1.1.16 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet niet

De school streeft in onvoldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) bij haar leerlingen na.

Beleid De school heeft ten aanzien van de VOET momenteel geen doelgerichte aanpak vanuit een gedragen visie. Ze beschikt niet over een planning die bepaalt hoe alle VOET op vak-, vakgroep-, project- of schoolniveau voor alle leerlingen nagestreefd worden. Wat gebeurt is sterk leraarafhankelijk en projectgebonden.

Doelgerichtheid De school beschikt over een zeer recente eerste inventaris van de inspanningen via de projecten. Voor het vak-, vakgroep- en schoolniveau (bijvoorbeeld als aandachtspunt bij de leerlingbegeleiding) is deze er nog niet. De school ging de kwaliteit van de verzamelde data nog niet na. Ze heeft bijgevolg nog geen zicht of de school voldoende inspanningen levert voor VOET en op mogelijke lacunes. Hoewel ze voor alle projecten en recent ook voor de vakken vraagt om alle inspanningen te registreren, heeft ze nog geen strategie om de kwaliteit van de verzamelde data na te gaan. De link met de VOET is hierdoor te vrijblijvend.

Ondersteuning Er is een organisatiestructuur die weinig adequaat functioneert. Enkel de directieleden en de leden van de cel leerlingenbegeleiding bieden de leraren ondersteuning. Een concreet werk- en afsprakenkader met doelstellingen en verwachtingen ontbreekt. Hierdoor weten de leraren onvoldoende wat van hen verwacht wordt en waar ze terecht kunnen met vragen.

De directie levert sinds haar aantreden inspanningen om de VOET-werking en -communicatie te verbeteren. Op klasniveau voorziet ze in enkele afspraken en documentsjablonen om de VOET-inspanningen in kaart te brengen. Van de vakgroepen verwacht ze dat zij een vast gedeelte van hun jaarlijks budget in het nastreven van de VOET investeren. In sommige overlegorganen (de Kamers) maakte ze VOET tot een prioritair agendapunt. Tevens introduceerde ze de VOET-werking als vast onderdeel in de cyclus van functioneringsgesprekken. Vanaf schooljaar 2016-2017 plant de directie een voltijdse VOET-coördinator aan te stellen.

Hoewel de directie pas recent de VOET-inspanningen stimuleert en structureert, hebben enkele vakgroepen een geschiedenis van structurele inspanningen ten aanzien van de VOET. De meeste vakgroepen zijn er echter niet expliciet mee bezig. Waar de vakgroepen er wel structureel mee aan de slag gaan is de VOET-werking op vakniveau veel sterker.

Doeltreffendheid Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar dit gebeurt niet systematisch en leidt slechts uitzonderlijk tot bijsturingen.

Naar aanleiding van het formuleren van haar nieuwe beleidsvisie evalueerde de school vorig schooljaar haar VOET-werking. Deze evaluatie leidde tot het inzicht dat de school op het vlak van VOET aan het begin staat van een ontwikkelingstraject met grote en dringende uitdagingen. De school is bezig met het formuleren van een VOET-visie en ook de vertaling daarvan naar een gestructureerde VOET-werking staat op de planning.

De initiatieven die er momenteel al zijn op vakgroep- en vakniveau vormden nog geen onderwerp van evaluatie. Bijgevolg zijn er op dit vlak nog geen bijsturingen gebeurd. De initiatieven die de directie nam om de VOET-werking te verbeteren en te verankeren zijn nog te recent om al te kunnen evalueren.

De gemaakte VOET-inventaris geeft vooral een beeld van inhoudelijke verwantschap met de VOET, maar geen gegevens over de kwaliteit van het nastreven. Het onderzoek wijst verder uit dat de school geen zicht heeft op de juistheid en volledigheid van deze inventaris. De projecten worden wel regelmatig inhoudelijk geëvalueerd, maar zelden of nooit in relatie tot hun bijdrage aan VOET.

Ontwikkeling Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt. De directieleden en leden van de cel leerlingbegeleiding volgden nascholing over VOET, maar de school deelt die nog niet met zijn lerarenkorps. De VOET-expertise binnen haar lerarenkorps, het draagvlak voor VOET alsook de professionaliseringsnoden ter zake bracht ze nog niet in kaart. Deze elementen maken dat de school er nog niet in slaagt haar schoolteam gericht klaar te stomen voor een effectieve VOET-werking.

Naar de toekomst toe wil de directie inzetten op een VOET-werking die al haar leerlingen helpt om een goed, open en kritisch mens te worden. Ze wil via de VOET mee inzetten op een beperking van de leerachterstand.

De organisatiestructuur die de directie vanaf volgend schooljaar plant uit te rollen, zet in op een verankering van de VOET in de dagelijkse schoolwerking. Ze wil bereiken dat de leraren de VOET-inspanningen als vanzelfsprekend vinden. De inventaris, afspraken en sjablonen moeten een doelgerichte opvolging op leerlingenniveau mogelijk maken zodat eventuele hiaten in het VOET-aanbod preventief aangepakt kunnen worden. De directie plaatste deze waardevolle ideeën nog niet in een strategie of concreet plan voor bijsturing van de VOET-werking. Er is wel de optie voor een stapsgewijze aanpak van het bijsturingsproces, waar nodig met ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst.

Uitvoering Lichamelijke gezondheid en veiligheid	De school streeft een groot deel van de eindtermen binnen deze context met voldoende diepgang na bij een groot aantal leerlingen. De doelstellingen rond het eigen lichaam en lichaamsbeweging komen aan bod in het vak lichamelijke opvoeding. De leerlingen van de studierichtingen met sport, verzorging en bio-esthetiek komen zeer veel in aanraking met deze eindtermen, wat een logisch gevolg is van het profiel van de school. Tevens organiseert de school veel sportieve, culturele en talige projecten waarbij deze eindtermen veelvuldig aan bod komen. De eindtermen met betrekking tot voeding, verkeer en sommigen omtrent gezondheidsrisico's en een veilige en gezonde leef- en schoolomgeving komen onvoldoende aan bod.
Socio-economische samenleving	Het onderzoek toont aan dat de eindtermen binnen deze context te weinig worden nagestreefd. De school is zich hiervan terdege bewust. Via enkele projectdossiers illustreert ze hoe bepaalde economische en handelsgerichte studierichtingen doelgericht een selectie van de eindtermen behandelen bij een beperkt aantal leerlingen. Uit deze projectdossiers blijkt dat die leraren een goede afstemming op de VOET nastreven en voldoende nadenken over inhoudelijke verwantschap met de VOET. In de meeste studierichtingen echter is de aandacht voor de eindtermen ondermaats.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het GO! Technisch Atheneum Brugge beschikt over een aantal vestigings- en lesplaatsen. Ze heeft haar hoofdvestigingsplaats in de Rijsselstraat 7 te Sint-Michiels. De school maakt gebruik van de refter van het internaatgebouw dat gelegen is op dezelfde campus. Een aantal studierichtingen van de harde sector zijn gehuisvest in de Jakobinessenstraat 2 te Brugge. Enkele lokalen in het GO! Atheneum Maerlant, Van Maerlantstraat 1 te Blankenberge zijn voorbehouden voor de studierichting Lichamelijke opvoeding en sport. Het Centrum voor Leren en Werken (CLW) is ondergebracht in de Fonteinstraat 30 te Oostkamp. De locatie in Blankenberge maakt geen deel uit van het onderzoek. Voor de afdelingen in de Jakobinessenstraat voert de school een DBFM-nieuwbouwproject (Design, Build, Finance en Maintain) uit op de hoofdvestigingsplaats waarvan de oplevering voorzien is tegen september 2017.

Het schoolbeleid gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na, maar dit gebeurt nog onvolledig. Het beheersen van de risico's biedt voorlopig nog geen volledige zekerheid. Dat heeft onder andere te maken met de risico's die in de plannings onvoldoende zijn opgenomen. Ook de bewoonbaarheid in enkele ateliers en de veiligheid van een aantal machines zijn ontoereikend. Voor de opdracht van preventieadviseur voorziet de school niet in aparte lestijden. Het opvolgen van het welzijnsbeleid behoort tot het takenpakket van de technisch adviseur-coördinator. De preventieadviseur van de scholengroep is wel voltijds vrijgesteld. De attitude van enkele personeelsleden tegenover het veiligheidsbeleid is voor verbetering vatbaar. Een aantal vaststellingen wijzen erop dat sommige afspraken onvoldoende ingrijpend zijn of dat niet iedereen de afspraken en instructies even strikt opvolgt. In alle vestigingsplaatsen zijn tal van lokalen aan een opfrisbeurt toe.

Het globaal preventieplan (GPP) is summier uitgewerkt. Heel wat opmerkingen uit de externe verslagen zijn niet opgenomen in het GPP waardoor de beheersing van bepaalde risico's onduidelijk is. Daarentegen bevatten de jaaractieplannen (JAP) meer gerichte informatie gehaald uit onder andere de brandpreventieverslagen en de verslagen van de externe dienst. Toch voldoen het GPP en de JAP niet om het geheel duidelijk en overzichtelijk te bewaken. Dit heeft ertoe geleid dat enkele projecten al zijn gerealiseerd, maar om diverse redenen zijn een aantal projecten verschillende keren uitgesteld. Voor de onderbouwing van de grootste risico's wordt zelden een risicoanalyse gemaakt om de gevaren en de prioriteit ervan in te schatten. Voor kleine vaststellingen en gebreken kan iedereen een beroep doen op het meldpunt via het elektronisch platform.

De budgetten voor de realisatie van het JAP 2016 zijn grotendeels gekend. De financiële middelen voor de verbeteringen komen van de eigen middelen en het eigenaarsonderhoud of van KIW (Kleine Infrastructuurwerken) en van GIW (Grote Infrastructuurwerken) afkomstig van de scholengroep. Het aankoop- en indienststellingsbeleid vertoont hiaten. Belangrijke verwijzingen naar de regelgeving of normen worden niet gekoppeld aan de offerteaanvragen of vermeld bij de bestellingen. De bestelformulieren worden enkel ondertekend door de technisch adviseurs. De indienststelling van meerdere machines is niet gebeurd. Zowel de veiligheidsinstructiekaarten als de MSDS-fiches (Material Safety Data Sheet) zijn niet uitgewerkt of ontbreken. Daarentegen is het afvalbeleid van de school sterk uitgewerkt.

Hoewel de school bij onveilige situaties vaak aandacht heeft voor compenserende maatregelen, is de beheersing van de risico's ontoereikend. De beperkte beschikbare tijd van de preventieadviseur hypothekeert het volledig en systematisch beheersen van alle risico's van de vestigingsplaatsen. Concreet betekent dit dat de preventieadviseur onvoldoende tijd heeft om alle verslagen op te volgen, om controles uit te voeren, de ongevallen en incidenten te analyseren, om beginnende leraren en stagiairs tijdig te informeren over de veiligheidsaspecten van de school voor de aanvang van hun opdracht ... Desondanks doet de school inspanningen om zicht te krijgen op alle pijnpunten en zoekt ze uit hoe dit het efficiëntst kan verholpen worden. De interne dienst doet haar rondgang samen met de externe dienst. In principe vormt dit geen probleem, maar door de grootte van de school is een aparte rondgang op een ander moment en op de verschillende vestigingsplaatsen verantwoord.

De aandachtspunten in de hoofdvestigingsplaats zijn onder andere de vele openstaande brandwerende deuren die niet altijd voorzien zijn van goed werkende deurpompen of van een automatische sluiting. De nooduitgangen via trap 4 in het hoofdgebouw zijn op alle verdiepingen afgesloten. Op verschillende plaatsen ontbreken pictogrammen. Er zijn tal van wanordelijke lokalen. Losliggende kabels op de vloer komen frequent voor. Heel wat losliggende tegels zorgen voor valgevaar. Een stopcontact in het centraal verlaagde gedeelte (De Put) van het hoofdgebouw dient dringend hersteld te worden. De containerklassen zijn aanvaardbaar voor theoretische lessen.

De schoolgebouwen in de Jakobinessenstraat zijn aftands en er zijn heel wat werkpunten. Zo zijn op tal van plaatsen de elektriciteitskasten niet afgesloten waardoor de kans op elektrocutiegevaar reëel is. In de machinezalen van de houtafdeling en in andere ateliers zijn meerdere machines onvoldoende beveiligd en is de zoneafbakening niet gebeurd. De beperkte oppervlakte rond de machines en de oneffenheden in de vloer beïnvloeden de veiligheid van de werkomgeving. Niet alle noodzakelijke pictogrammen zijn opgehangen. De speelplaats vertoont veel oneffenheden met kans op valgevaar. De orde in de carrosserie en de metaalafdeling kan beter. Op tal van plaatsen wordt bovenop de kasten gestapeld. In de omgeving van de elektriciteitskasten wordt de brandlast niet altijd bewaakt. In de herentoiletten zijn de TL-lampen binnen handbereik en niet afgeschermd.

De gebouwen op de campus van het CLW vertonen tal van gebreken. De vele koudebruggen bevorderen de schimmelvorming die op tal van plaatsen voorkomt. Er is betonrot vastgesteld. In de gebouwen A en B moet de alarminstallatie hersteld worden. De veiligheidsverlichting, de blusmiddelen en de pictogrammen zijn in het C-gebouw niet in orde. De stookplaats in blok D is niet gecompartmenteerd en de brandlast wordt niet beperkt tot het minimum. Het bouwatelier, het lokaal met de bromfietsen en de werkplaats van de afdeling lassen liggen er rommelig en onveilig bij. De slijpruimte van het lasatelier is niet gecompartmenteerd om het lawaai en de wegspringende gensters in te perken. De afscherming van de lascabines ontbreekt op verscheidene plaatsen en de rookgasafzuiging functioneert niet optimaal. De lichtarmaturen in het salon van haartooi en in het atelier mechanica zijn niet afgeschermd. De meeste elektriciteitskasten zijn niet afgesloten. Op een paar plaatsen hangen stopcontacten uit de muur en is er elektrocutiegevaar. Ook hier is de kans op valgevaar door losliggende tegels reëel. De nooduitgang in het atelier mechanica was tijdens de rondgang afgesloten. De veiligheid en hygiëne in de keuken voldoen niet. De opstelling van enkele keukenapparaten houdt risico's in. De muurbekleding is niet overal afwasbaar en een scheiding tussen de vuile en de propere zone wordt niet gerespecteerd. De kledkamers voor jongens/meisjes zijn niet gescheiden.

De meeste en recentste brandweerverslagen wijzen op de keuring van de elektrische installaties en de alarminstallaties. Uit de verslagen van de periodieke controles van de interne en externe keuringsdiensten blijkt dat er meerdere tekorten zijn opgemerkt. De acties om deze opmerkingen aan te pakken komen niet altijd voor in de planningen. De eigen controle van de ladders gebeurt zelden. De asbestinventaris is niet aangevuld met een schriftelijk advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer en de preventieadviseur. De instelling beschikt niet over een volledige en geactualiseerde inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen. De chemische producten zijn opgeslagen conform de regelgeving, maar de etikettering is nog niet aangepast aan de nieuwe normen.

Het aantal jongens- en meisjestoiletten is volgens de norm voldoende, maar het onderscheid van de toiletzones wordt niet altijd gemaakt. Ook de toiletten voor mannen en vrouwen zijn niet altijd gescheiden, veelal door het ontbreken van de pictogrammen.

De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen om alle tekorten op te sporen en weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekieren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Aanvangsbegeleiding

Doelgerichtheid De instroom van een veertigtal nieuwe personeelsleden bij het begin van dit schooljaar zet de school aan haar visie op aanvangsbegeleiding te concretiseren. Deze past in de globale visie op personeelsbeleid en het geactualiseerde professionaliseringsplan. De school investeert doelgericht in de collegiale en professionele begeleiding van nieuwe leraren. Ze vindt het belangrijk dat in een sfeer van vertrouwen alle kansen geboden worden om het collegiaal en professioneel functioneren te laten groeien. Nieuwe leraren krijgen tijd om hun weg te zoeken binnen de school. Naar de starters toe formuleert de school duidelijke verwachtingen met betrekking tot het vakkenonderwijs, de leerlingenbegeleiding en het engagement in schoolgebonden activiteiten.

Ondersteuning Naast praktische en organisatorische aandachtspunten omvat het begeleidingstraject basiselementen van het leraarschap zoals klasmanagement, begeleiding en evaluatie van leerlingen en contacten met ouders. De vakspecifieke ondersteuning wordt aangereikt door de vakgroepen; meer bepaald door de kamer – en vakgroepvoorzitters. De begeleiding van de nieuwe collega's verloopt gescheiden van de evaluatie door de directie. De onthaalbrochure maakt de nieuwe collega's wegwijs. De beleidsvisie, de schoolorganisatie en wat men professioneel en pedagogisch van elke collega verwacht, is daar duidelijk en bondig in vastgelegd. Een informele welkomstavond en een rondleiding in de school vervolledigen de eerstelijnsopvang van nieuwe collega's.

De school organiseert ook vorming en opvolging in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst en externe partners zoals de hogeschool. De aanvangsbegeleiding is zowel aanbod- als vraaggestuurd opgevat.

Ook rond de vakdidactische ondersteuning door de vakgroep bestaan afspraken. Jaarvorderingsplannen en lesmateriaal worden vlot ter beschikking gesteld van nieuwkomers en interimarissen. De leraren staan open voor collegiale visitaties waarvoor een duidelijk afsprakenkader geldt, gebaseerd op wederzijds vertrouwen en discretie.

Doeltreffendheid Tijdens het begeleidingstraject is er aandacht voor de effecten via lesbezoeken en daaraan gekoppelde nabesprekingen. Uit gesprekken met beginnende leraren blijkt dat ze de aanvangsbegeleiding als zeer doeltreffend ervaren.

Ontwikkeling De leidinggevendenden, de vakgroepvoorzitters en de startende leraren worden meermaals per schooljaar bevraagd. Op die manier krijgt de school duidelijk zicht op de effecten van de aanvangsbegeleiding en de mogelijke tekorten in het traject. De resultaten van de bevragingen worden gebruikt om individuele

begeleidingstrajecten op te stellen en het stappenplan bij te stellen.

De school wil op langere termijn groeien naar standaard coachingstrajecten. Ze hoopt daarbij snel problemen te detecteren en gericht feedback te kunnen geven aan beginnende leraren. Daarnaast wordt bij de verdere professionalisering van de kamer –en vakgroepvoorzitters geïnvesteerd in de ontwikkeling en het delen van good practices op het gebied van de aanvangsbegeleiding.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De leer(lingen)begeleiding wordt gekaderd binnen de algemene visie van de school. Via het zogenaamde 'leercentrum' streeft de school ernaar om het persoonlijk, het intellectuele en het sociaal welbevinden van de leerlingen te bevorderen om zo hun leerwinst en leerplezier te vergroten. De visie van het leercentrum steunt op drie grote pijlers: de leerattitude verbeteren, het leerresultaat verhogen en de schoolloopbaan begeleiden.

Met het oog op een efficiënte begeleiding brengt de school een aantal gegevens in kaart, zoals de eindsituatie in het basisonderwijs en de resultaten van een taalvaardigheidstest. Een aantal initiatieven zoals de zorgklassen en het betrekken van de opvoeders zijn van recentere datum, wat onder andere te maken heeft met de nieuwe samenstelling van het dynamische team dat de leerbegeleiding via het 'leercentrum' binnen de school coördineert. Dat team bestaat uit leerbegeleiders, opvoeders, de taalcoach en socio-emotioneel begeleiders.

De visie en algemene doelstellingen rond de brede zorgaanpak zijn gekend bij de leraren en opvoeders die verantwoordelijk zijn voor de brede basiszorg en de concretisering in operationele doelen. Voor de coördinatie van de tweedelijnszorg staat het team rond leerbegeleiding in. Het zogenaamde 'leercentrum' organiseert de verhoogde zorg, die individueel en op maat van de leerling is. Het leercentrum is verantwoordelijk voor de opvang van leerlingen met leermoeilijkheden, leerstoornissen en socio-emotionele problemen. De hulpvraag kan komen via leerlingen, leerkrachten, CLB, directie, ouders of externen. In overleg met de betrokken leerling, de ouders, de klasleraar en de leerlingbegeleiders wordt een gedifferentieerde aanpak op maat van de leerling uitgewerkt. De aandacht voor blijvende betrokkenheid bij de lessen en het gemeenschappelijk curriculum staan hierbij voorop.

Op de derde lijn staat de directie en externe organisaties. De uitbreiding van de zorg voor de beperkte groep leerlingen die nood hebben aan extra maatregelen verloopt gestructureerd, transparant en in dialoog met alle betrokkenen, waaronder ook het CLB en desgevallend de GON-begeleiding (Geïntegreerd Onderwijs). De GOK-werking (Gelijke Onderwijskansen) en het talenbeleid vullen de leer(lingen)begeleiding aan.

Ondersteuning De taken rond leerbegeleiding zijn functioneel en transparant verdeeld. Het begeleidingsteam van het leercentrum werkt onderling efficiënt samen en betreft alle interne en externe partners bij het proces van leerbegeleiding. Ook opvoeders en directie zijn nauw betrokken bij de aanpak en het overleg. Zo is er permanent één van de opvoeders beschikbaar voor de leerlingen en overleggen de opvoeders wekelijks met het team leerbegeleiders.

De school communiceert intern en extern over haar zorgbeleid, via onder meer opendeurdagen, infomomenten met de ouders, de schoolagenda, de website en het schoolreglement. De school stemt haar werking structureel af op de uitbouw van de preventieve en curatieve begeleiding van de leerlingen. De infrastructuur voldoet volgens het erkenningsonderzoek doorgaans aan de noden van een leeromgeving die differentiatie mogelijk maakt. Ook op vlak van ICT zijn de afgelopen jaren heel wat investeringen gedaan.

Het gebruik van actieve werkvormen en de aandacht voor reflectie op het eigen presteren van de leerlingen is, afhankelijk van het vak en de betrokken leraar, matig tot goed. Bij tegenvallende resultaten kunnen de leerlingen rekenen op vakgebonden remediëring. De vakgroepen nemen de verhoogde zorg voor een aantal leerlingen ook op met een uitgewerkte STICORDI-aanpak. (STICORDI staat voor stimuleren, compenseren, remediëren, differentiëren en dispensereren). De leraren maken gebruik van een vlot toegankelijk elektronisch platform als leerlingvolgsysteem. Gedrags- of leerproblemen komen in de meldingsfiche, dat als input dient voor het leerlingendossier, gepaste maatregelen en eventuele handelingsplannen.

Het leercentrum ondersteunt - in samenwerking met de vier participanten leerlingen, schoolteam, ouders en externen - de studieloopbaan van de leerlingen door de leerkrachten te sensibiliseren en handelingsplannen op maat van de leerlingen op te stellen. Een belangrijke taak van het leercentrum is ook de studieondersteuning. Door een mentaliteitswijziging, hogere autonomie en succeservaring teweeg te brengen, groeien de leerlingen van leren leren naar zelfstandig leren en plannen. Om de begeleiding zo goed mogelijk op te starten houdt het leerlingensecretariaat een intake met alle nieuwe leerlingen en communiceert mogelijke problemen via het intern elektronisch inschrijvingsprogramma.

Het team rond de leerlingbegeleiding neemt ook een ondersteunende rol op ten aanzien van de leraren. Het directieteam zit de klassenraden in het bijzijn van een leerlingbegeleider voor en coacht de leraren bij de begeleiding van de leerlingen indien nodig. Het directieteam stelt samenwerkingsakkoorden op samen met de ouders voor leerlingen met leerstoornissen die via CLB of via het 'leercentrum' worden doorverwezen. Alle informatie wordt bijgehouden en zorgvuldig geregistreerd in het vlot raadpleegbaar leerlingenvolgsysteem volgens vooraf bepaalde afspraken.

Doeltreffendheid De betrokken leraren, de klassenraad en het leercentrum volgen de doeltreffendheid van de initiatieven op leerlingenniveau op via het leerlingvolgsysteem en de leerlingresultaten. Deze reflectie zorgt voor de bijsturing van de aanpak rond leerbegeleiding, zowel op individueel niveau als structureel. De school maakt gebruik van externe expertise om de doelgerichtheid en doeltreffendheid van de maatregelen te optimaliseren.

Het leercentrum verzamelt data over haar eigen werking met als doel de leerkrachten feedback te geven over de door hen verstrekte basiszorg. Stappenplannen en samenwerkingsakkoorden worden ieder jaar geëvalueerd. Via terugkoppeling naar de klassenraad worden de effecten van de leerbegeleiding opgevolgd. De leraren registreren de begeleidingsactiviteiten. Via het leerlingenvolgsysteem, de klassenraadverslagen en het schooleigen lerarenportaal volgt de school de individuele leerbegeleiding nauwgezet op. De communicatie over leerbegeleiding tussen school, ouders en leerlingen verloopt laagdrempelig.

De school heeft een duidelijke visie op het talenbeleid. Het leercentrum werkt momenteel concrete doelen uit. In dit kader is er regelmatige communicatie met de taalcoach. Afspraken rond vaktaal en het gebruik van (vakgebonden) studietips worden gestimuleerd. Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen door middel van een taalscreening van alle leerlingen in het eerste leerjaar en van de nieuwe leerlingen in de tweede en de derde graad. Indien de resultaten daar aanleiding toe geven, treft de school maatregelen die aansluiten bij de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal.

De meeste vakgroepen zorgen ervoor dat het lesmateriaal en de evaluatiepraktijk voldoende afgestemd zijn op het talig niveau van de leerlingen. Heel wat leraren besteden tijdens de lessen voldoende aandacht aan het verwerven van vaktaal, schooltaal en instructietaal. De school zorgt voor structuren in verband met het werken aan het talenbeleid en ze neemt initiatieven inzake professionalisering over het talenbeleid. De school evalueert de kwaliteit van de organisatie en de uitvoering van het talenbeleid en stuurt de aanpak van het talenbeleid bij.

Ontwikkeling De school staat open voor vernieuwingen en heeft een klare kijk op de eigen sterke punten en mogelijke verbeterpunten. De veranderingsbereidheid is in het algemeen groot. Bij de bepaling van de bijsturing wordt rekening gehouden met de verschillende partners in het proces. De betrokkenen zijn vertrouwd met de laatste ontwikkelingen op gebied van leerbegeleiding. Het begeleidingsteam volgde gerichte nascholingen.

Via jaarlijkse opleidingsdagen, pedagogische studiedagen, personeelsvergaderingen en ad hoc overleg krijgen alle leraren de gelegenheid om de nodige expertise op te doen. Binnen het zorgcontinuüm voorziet het leercentrum in preventieve basiszorg door de leerkrachten te informeren, begeleiden en professionaliseren. De school stemt haar leerbegeleiding af op de verwachtingen van de samenleving en de overheid. Ze heeft oog voor verdere ontwikkeling en bijsturing van de lopende initiatieven zoals OKAN (onthaalonderwijs anderstalige nieuwkomers). Het 'leercentrum' vervult in dit proces een pioniersrol.

4.3 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De evaluatiepraktijk stoelt op een evaluatiesysteem waarbij klassieke evaluatiemethodes overwegen. In alle onderwijsvormen worden examens georganiseerd (met uitzondering van de B-stroom). Behalve in het bso wegen de examens zwaarder door dan het dagelijks werk. In het aso, tso en kso is de verhouding tussen examens en dagelijks werk niet gedifferentieerd naargelang van de onderwijsvorm. Over deze organisatorische aspecten van de evaluatie zijn er duidelijke afspraken. Een schoolbrede visie over de validiteit, transparantie en normering van de evaluatie ontbreekt echter. De school expliciteert evenmin welke functies ze aan haar evaluatie wil toekennen.

Een vast en aanzienlijk percentage van het vakcijfer bestaat uit een beoordeling van attitudes. Deze attitudes zijn overwegend algemeen schools en niet noodzakelijk vakspecifiek. Ook is op de school nog een cultuur gangbaar van het toekennen van een nulquotering als disciplinaire sanctie. Dit is niet in overeenstemming met de regelgeving die stelt dat een strikte scheiding moet gewaarborgd worden tussen een disciplinaire beoordeling en een studiebeoordeling.

Over de evaluatie van de geïntegreerde proef en de stage zijn er weinig schoolbrede afspraken. De richtlijnen zijn overwegend organisatorisch. De evaluatie van de onderzoekscompetentie steunt op een duidelijke visie over organisatorische en inhoudelijke aspecten.

De school heeft criteria vastgelegd voor de deliberaties. De attestering is afhankelijk van het globaal percentage en het aantal tekorten. GIP, stage en onderzoekscompetentie zijn belangrijke elementen bij de eindbeslissingen. De school werkt met een systeem van waarschuwingen die worden meegenomen naar de eindbeslissing van het volgende schooljaar. Het tekort voor een vak met waarschuwing moet weggewerkt worden in de loop van het volgende schooljaar.

De school communiceert op geregelde basis over de leerprestaties en de studiehouding van de leerlingen via verschillende soorten rapporten. Tijdens oudercontacten worden die mondeling toegelicht. De rapporten vermelden klasprofiel en gemiddelde. Er is ruimte voor vakcommentaar en commentaar van de klassenraad. Voor het specifiek gedeelte zijn de rapporten zijn opgedeeld in clusters met subvakken. Onder het specifiek gedeelte wordt gerapporteerd over de stage en de geïntegreerde proef. Over attitudes wordt apart gerapporteerd door middel van een cijfer per vak.

Ondersteuning De school beschikt over een duidelijk organisatorisch kader voor de evaluatiepraktijk. Daarover worden de leraren geïnformeerd in een aantal beleidsdocumenten. Daarvoor is ook aandacht bij de aanvangsbegeleiding. De ouders en leerlingen krijgen informatie in het schoolreglement en de rapporten. De informatie handelt onder meer over de soorten rapporten, de examenfrequentie, de rapportperiodes, de verhouding tussen dagelijks werk en examens en het gewicht van attitudes. Voor de geïntegreerde proef is er een

draaiboek dat overwegend informeert over organisatorische aspecten. Voor de evaluatie van de onderzoekscompetentie is er meer inhoudelijke ondersteuning.

Een elektronisch platform ondersteunt de leraren bij de administratie en communicatie van de resultaten naar leerlingen en ouders. Voor het gebruik ervan worden de leraren ondersteund met diverse instructiekaarten.

Doeltreffendheid De school verzamelt en analyseert gegevens o.m. over leerprestaties, attestering en resultaten in het vervolgonderwijs. Uit de cijfers blijkt dat de attestering sterk verschilt naargelang van de studierichting. In sommige studierichtingen is het percentage C-attesten betrekkelijk hoog. De laatste jaren doet zich echter een gestage toename van het aantal A-attesten voor. De school is er recent in geslaagd het aantal uitgestelde beslissingen op een aanvaardbaar niveau te brengen.

In het vervolgonderwijs zijn de resultaten eenduidig: de participatiegraad aan hoger onderwijs van de verschillende types ligt hoger dan het Vlaams gemiddelde, terwijl het studiesucces aanzienlijk lager ligt dan de referentiewaarden.

De deliberaties verlopen volgens de vigerende regelgeving. De administratieve behandeling van notulen en processen-verbaal zijn conform de regelgeving. De school voldoet ook aan de motiveringsplicht van B- en C-attesten. De B- en C-attesten worden echter onderbouwd met standaardzinnen die niet geschreven zijn op maat van de individuele leerling. De school schrijft dit toe aan de snelle afhandeling van de studiebekrachtiging omwille van het groot aantal klasgroepen die moeten gedelibereerd worden. Ze wil namelijk het wettelijk vastgelegd maximum aantal dagen respecteren dat aan evaluatie mag besteed worden.

De school formuleert bij elk attest een advies. In geval van B-attesten zijn de clausuleringen vaak zeer ruim geformuleerd. Ze sluiten leerlingen uit van onderwijsvormen, zodat ze ook de weg blokkeren naar studierichtingen die de leerlingen misschien wel aankunnen.

Vooralsnog is er vanuit het beleid geen systematische opvolging van de evaluatie- en rapporteringspraktijk. Deze verantwoordelijkheid wordt aan de vakgroepen overgelaten en die kwijten zich met wisselend effect van deze opdracht. Over het algemeen ontbreken formele afspraken over validiteit, transparantie en normering. Een gevolg hiervan is een ongelijkgerichte afstemming op de leerplandoelen, onduidelijke normstelling en intuïtieve scoring. Er is dit schooljaar een uitgesproken trend merkbaar om meer te evalueren op basis van leerplangerelateerde criteria, maar die zijn nog niet altijd geformuleerd in concreet en waarneembaar gedrag. Een verdere verfijning en veralgemeende toepassing blijven een uitdaging.

In de evaluatie van de geïntegreerde proef en de stage zijn al wezenlijke stappen gezet op het vlak van transparantie en normering. De opdrachten zijn doorgaans voldoende afgestemd op het studierichtingsprofiel en vertonen

voldoende samenhang tussen de verschillende vakken. De evaluatie van de onderzoekscompetentie bestrijkt alle fasen van het onderzoeksproces op basis van duidelijke criteria.

Het substantieel aandeel van de attitudebeoordeling in de vakcijfers is problematisch. De geëvalueerde attitudes zijn zowel algemeen schools als vakspecifiek. Door deze vermenging komt de validiteit van het resultaat in het gedrang, vermits disciplinaire beoordelingen hierdoor een invloed hebben op de beoordeling van de beheersingsgraad van leerplandoelen.

De verbetering van taken en toetsen geeft meestal aanleiding tot voldoende inhoudelijke feedback. De feedback op de rapporten is echter minder leerondersteunend. De vakcommentaren zijn doorgaans aanmoedigend geformuleerd en zeggen iets over de gewenste wijzigingen in de studiehouding, maar bevatten zelden een aanwijzing welke kennis of vaardigheidsaspecten voor verbetering vatbaar zijn en welke remediërende acties daarvoor nodig zijn.

Het behoort nog niet tot de cultuur van de vakgroepen om evaluatieresultaten te analyseren en op basis daarvan de onderwijs- en evaluatiepraktijk bij te sturen.

Ontwikkeling Een nieuwe beleidsvisie maakt van de evaluatie een prioriteit voor de nabije toekomst. Een belangrijke strategische doelstelling is het tot stand brengen van een gedragen en transparant evaluatiebeleid. Van evaluatie is dan ook een prioriteit gemaakt in het recentste nascholingsplan. Dat is aangewezen aangezien er de laatste jaren weinig nascholing gevolgd werd over evaluatie en dit zowel algemeen pedagogisch als vakspecifiek.

De schoolleiding heeft een duidelijk plan om te evolueren naar een bredere en competentiegerichtere evaluatie en rapportering. Haar strategie is het stelselmatig uitrollen van haar evaluatiebeleid op basis van de PDCA-cyclus. Ze wil daarbij de vakgroepen betrekken die tot grotere entiteiten worden samengebracht in zogenaamde kamers van verwante disciplines. Hun inbreng zal gestroomlijnd worden door een werkgroep evaluatie om zo te komen tot een breed draagvlak.

De verjonging van het lerarenkorps als gevolg van de grote instroom van beginnende leraren kan een opportuniteit zijn om innovaties te instigeren en diep gewortelde tradities te doorbreken. De directie moedigt ook collegiale visitatie aan als instrument voor onderlinge kruisbestuiving.

De schoolleiding is er op korte tijd in geslaagd een aantal tekortkomingen in de evaluatie bij te sturen. Er zijn directieven om de regelgeving na te leven op het vlak van de nulquoteringen en de waarschuwingen. Voor de GIP is een nieuw kwaliteitsvol concept in de testfase. Over de wenselijkheid van examens in sommige vakken en studierichtingen wordt nagedacht.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De school wordt sinds anderhalf jaar geleid door een campusdirecteur met een duidelijke visie zowel op inhoudelijk als op organisatorisch vlak. Hij wordt in de dagelijkse leiding bijgestaan door een complementair directieteam, bestaande uit twee adjunct-directeurs, de technisch adviseur-coördinator en de topsportcoördinator. De kamervoorzitters sturen de vakwerkgroepen aan en zijn de verbindende factor met het beleidsniveau. Het schoolbeleid laat zich verder ondersteunen door flankerende functies op het vlak van administratie, ICT en het schoolpatrimonium.

Het algemeen beleid van de school is in opbouw. De directie investeert in een heldere en verfijnde organisatiestructuur met een duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden. Deze wordt transparant aan het schoolteam gecommuniceerd met het oog op een effectieve en efficiënte schoolwerking. De taakverdeling gaat uit van planningsgesprekken met alle personeelsleden, houdt rekening met de beschikbare expertise en is gekoppeld aan een nascholingsbeleid.

De directie stuurt de schoolwerking consequent aan volgens de vooropgestelde krijtlijnen en stelt zich hierbinnen faciliterend en motiverend op. Ze is er zich van bewust dat de koers die ze vaart, gepaard gaat met ingrijpende maatregelen die raken aan de fundamenteën van de school en dus een impact hebben op de schoolcultuur. Toch is de directie erin geslaagd het personeel op een doelgerichte wijze te responsabiliseren en het draagvlak voor de visie en het vertrouwen van de personeelsleden merkbaar te verhogen. In het korte tijdsbestek zijn reeds enkele resultaten zichtbaar. Het beleidsvoerend vermogen van de school wordt versterkt door een actieve samenwerking met de scholengemeenschap (scholengroep).

Visieontwikkeling De school beschikt over een integrale en coherente beleidsvisie die als eenduidig referentiekader fungeert voor de schoolontwikkeling. Aan het vorm geven van het beleid ging een grondige analyse van de context en van de beginsituatie vooraf. Het onderzoek naar het eigen functioneren resulteerde in een duidelijk beeld van de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen. Hieruit distilleerde het schoolbeleid prioriteiten die aanleiding gaven tot het bepalen van strategische doelen en operationele acties. De acties werden uitgezet in een overzichtelijk tijdspad volgens de PDCA-cyclus. De prioriteiten worden gebundeld tot drie fundamentele bouwstenen van de beleidsvisie, met name: 'kwaliteit, innovatie en participatie, met oog voor kunst, techniek, (top)sport en wetenschap'.

Het beleidsplan vormt de rode draad doorheen het vorm geven van alle facetten van de schoolwerking en geeft duidelijk weer waar de school voor staat. Het is te recent om de doeltreffendheid ervan in kaart te kunnen brengen. Toch zijn op school- en vakniveau de eerste veranderingen zichtbaar. Enkele aspecten kregen reeds een kwaliteitsvolle uitwerking. Het meerjarenplan staat,

samen met de aandacht voor opvolging en bijsturing, garant voor het realiseren van de beleidsvisie.

Besluitvorming Conform de regelgeving pleegt de schoolleiding overleg en onderhandelt zij over onderdelen van haar beleid in de daarvoor bevoegde wettelijke organen. Het schoolbeleid tracht schoolintern haar besluitvorming efficiënt en participatief te organiseren via het opzetten van overlegstructuren. De pedagogische raad, die samengesteld is uit verkozen personeelsleden, wordt beschouwd als een belangrijk overlegorgaan om tot vernieuwing en bijsturing van het beleid te komen. Ze fungeert als denktank en klankbord i.v.m. pedagogische en organisatorische aspecten van de schoolwerking en heeft een informatie- en communicatieplicht tegenover het personeel. Verder krijgen de kamers en vakwerkgroepen beleidsondersteunende opdrachten toegewezen, waardoor hun betrokkenheid en engagement bij de schoolwerking verhoogd wordt. Dit recent opgericht kader voor multidisciplinair overleg biedt tevens kansen om een draagvlak te creëren bij beslissingen, de gelijkgerichtheid te bewerkstelligen en de samenhang tussen initiatieven te bevorderen. Op basis van de gedetecteerde noden en de vooropgestelde veranderingen worden specifieke werkgroepen samengesteld. De school kan rekenen op een geëngageerd personeelsteam dat initiatieven ontplooit en open staat voor vernieuwing. De school levert inspanningen om de leerlingen en ouders via de respectieve raden bij de schoolwerking te betrekken.

Voor de interne communicatie zijn er duidelijke aanspreekpunten. De schoolleiding heeft aandacht voor het op punt stellen van de communicatiekanalen om de informatiedoorstroming te optimaliseren. Ze hecht tevens belang aan externe communicatie en participatie via samenwerkingsverbanden met andere scholen, de VDAB, het regionaal technologisch centrum en dergelijke.

Kwaliteitszorg De school zet het laatste jaar sterk in op de uitbouw van een kwaliteitszorgsysteem. Dit blijkt uit de beleidsmatig ingezette en krachtige veranderingsdynamiek. Deze gaat uit van een duidelijke beginsituatiebepaling door middel van een SWOT-analyse, die uitmondt in duidelijke krijtlijnen. Ook het feit dat deze krijtlijnen geëxpliciteerd zijn in doelgerichte verbeteracties volgens de PDCA-cyclus in een tijdslijn, getuigt van zin voor ontwikkeling.

De kamers en vakgroepen krijgen een duidelijk rol toebedeeld ten aanzien van de kwaliteitsverbetering van het onderwijsproces. Zo staan generieke thema's geagendeerd op de kamervergaderingen en komt de verantwoordelijkheid voor de professionalisering overwegend bij de vakgroepen te liggen.

De jaarlijkse bottom-up evaluaties worden aangewend om een beeld te krijgen van het functioneren van de leraren en de directieleden. De top-down benadering via een functionerings- en evaluatieprocedure werd opgestart; de planningsgesprekken zijn afgerond.

Er is tevens een groeiende aandacht voor het benutten van input-, context-, proces- en outputgegevens als opstap voor verbetertrajecten.

De school doet tevens een beroep op externen om zicht te krijgen op de kwaliteit van haar werking. De samenwerking met een hogeschool in het kader van project algemene vakken en de ondersteuning vanwege de pedagogische begeleidingsdienst bij het op punt zetten van het concept van de geïntegreerde proef, zijn daar goede voorbeelden van.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor lichamelijke opvoeding en sport in aso tweede en derde graad in de studierichting Sportwetenschappen.
- De leerplanrealisatie voor lichamelijke opvoeding en sport in tso tweede en derde graad in de studierichting Lichamelijke opvoeding en sport.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De ondersteuning van beginnende leraren in hun pedagogisch-didactisch handelen.
- De leerbegeleiding op schoolniveau.
- De ondersteuning van leerlingen met taalachterstand.
- De professionele taakbetrokkenheid en het engagement van de meeste personeelsleden.
- De ontwikkelingsdynamiek ten aanzien van onderwijskundige aspecten.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het dynamisch en inspirerend leiderschap.
- De duidelijke visie op inhoudelijk en organisatorisch vlak en de explicitering ervan in strategische en operationele doelen en concrete acties.
- De organisatiestructuur met duidelijke afbakening van verantwoordelijkheden.
- De participatieve structuren.
- De uitbouw van een kwaliteitszorgsysteem.
- De openheid voor externe begeleiding en evaluatie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor voeding in het beroepsvoorbereidend leerjaar Haarzorg - Verzorging-voeding.
- De leerplanrealisatie voor biologie in aso tweede graad in de studierichting Sportwetenschappen.
- De leerplanrealisatie voor bouw in bso derde graad in de studierichting Ruwbouw.
- Het geïntegreerd benaderen van de leerplandoelstellingen in een aantal vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De validiteit en de transparantie van de evaluatiepraktijk.
- De beoordeling van de attitudes.
- De informatiewaarde van de rapportcommentaren.

Wat betreft het algemeen beleid

- De verdere aansturing en opvolging van de leerplanrealisatie.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.
- De leerplanrealisatie voor natuurwetenschappen in de eerste graad A-stroom.
- De leerplanrealisatie voor bio-esthetiek in tso tweede graad in de studierichting Bio-esthetiek.
- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte in bso tweede graad in de studierichting Basismechanica.
- De leerplanrealisatie voor bio-esthetiek in tso derde graad in de studierichting Schoonheidsverzorging.
- De leerplanrealisatie voor het specifiek gedeelte in bso derde graad in de studierichting Elektrische installaties.
- De bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
- omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	natuurwetenschappen	
Graad 1 Artistieke vorming	natuurwetenschappen	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	natuurwetenschappen	
Graad 1 Moderne wetenschappen	natuurwetenschappen	
Graad 1 Topsport	natuurwetenschappen	
Graad 2 BSO Basismechanica		specifiek gedeelte
Graad 2 TSO Bio-esthetiek		bio-esthetiek
Graad 3 BSO Elektrische installaties		specifiek gedeelte
Graad 3 TSO Schoonheidsverzorging		bio-esthetiek

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **15-01-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Martine ZAMAN de inspecteur-verslaggever	Brecht VANWYNSBERGHE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	